

**REPUBLIKA HRVATSKA  
MINISTARSTVO FINANCIJA**

---

**Prijedlog zakona broj \_\_\_\_\_**

**NACRT**

**PRIJEDLOG ZAKONA O  
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST S  
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

---

**Zagreb, lipanj 2009.**

## **PRIJEDLOG ZAKONA**

# **O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

### **I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske.

### **II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

#### **A) Ocjena stanja**

Hrvatski sustav oporezivanja prometa dobara i usluga temelji se na Zakonu o porezu na dodanu vrijednost što ga je Hrvatski sabor donio 1995. godine, a počeo se primjenjivati od 1. siječnja 1998. godine. Nakon početka primjene Zakon je mijenjan u nekoliko navrata, a izmjene su se uglavnom odnosile na proširenje kruga poreznih oslobođenja te uvođenje, uz jedinstvenu poreznu stopu 22 %, nulte stope za oporezivanje određenih dobara i usluga u tuzemstvu (kruha, mlijeka, lijekova, knjiga, znanstvenih časopisa, ortopedskih pomagala, te usluga organiziranog boravka inozemnih turista u našoj zemlji i javnog prikazivanja filmova). Međutim od 01. siječnja 2006. godine stopa od 0% za usluge organiziranog boravka inozemnih turista u našoj zemlji zamijenjena je stopom od 10% za usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i usluge agencijske provizije za navedene usluge. Također je uvedena stopa od 10% na novine i časopise koji izlaze dnevno i periodično, osim na one koji u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

Hrvatski sustav poreza na dodanu vrijednost utemeljen je u velikoj mjeri na odredbama Šeste direktive o harmonizaciji sustava oporezivanja porezom na dodanu vrijednost (Direktiva 77/388/EEZ), odnosno sada Direktive 2006/112/EZ.

Međutim, sagledavajući cjelokupnu usklađenost hrvatskoga sustava poreza na dodanu vrijednost sa Direktivom 2006/112/EZ razvidno je da postoji neusklađenost hrvatskoga sustava poreza na dodanu vrijednost sa europskim zakonodavstvom na što je ukazano i u poglavlju 10. Mišljenja Europske Komisije o zahtjevu Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj uniji.

Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji za 2009. godinu postavljen je rok lipanj 2009. godine za usklađivanje Zakona o porezu na dodanu vrijednost s pravnom stečevinom Europske unije na području oporezivanja porezom na dodanu vrijednost. Dio izmjena biti će moguć nakon što Europska unija donese Zajedničko stajalište Europske unije kao odgovor na Pregovaračko stajalište Republike Hrvatske za Poglavlje 16 - Porezi i odgovor na određene zahtjeve što ih je postavila Republika Hrvatska

za prijelaznim razdobljima i trajnim izuzećima od odredbi Direktive 2006/112/EZ-a, a dio izmjena izvršiti će se nakon završetka pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno do dana prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju.

## **B) Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti predloženim Zakonom**

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, s ciljem usklađenja toga Zakona s odredbama Direktive 2006/112/EZ predlaže se :

- ukidanje odredbe o paušalnom oporezivanju 30% troškova sredstava za osobni prijevoz i 70% troškova reprezentacije te propisivanje ograničenja prava na odbitak pretporeza za navedene troškove koji nisu u cijelosti poslovni troškovi u iznosu od 30% odnosno 70%;
- definiranje isporuke uzoraka i poklona male vrijednosti kao isporuke koje ne podliježu oporezivanju;
- propisivanje mjesta oporezivanja prema sjedištu poduzeća primatelja za telekomunikacijske usluge, usluge koje se pružaju elektroničkim putem, usluge emitiranja radijskog i televizijskog emitiranja te usluge pristupa do i prijevoza ili prijenosa putem sustava za distribuciju plina i električne energije;
- porezno oslobođenje bez prava na odbitak pretporeza za određene bankarske odnosno financijske i usluge osiguranja, uključujući reosiguranje (uz izuzetak iznajmljivanja sefova) bez obzira tko ih obavlja;
- propisivanje obveze poduzetniku, koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara i usluga, imenovanja poreznog zastupnika u Republici Hrvatskoj kojeg će ovlastiti za obavljanje svih radnji u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem poreza;
- definiranje porezne osnovice kod uvoza na način da su u nju uključeni svi troškovi do prvog mjesta odredišta i preciznije određivanje mjesta odredišta;
- porezno oslobođenje bez prava na odbitak pretporeza za djelatnosti od javnog interesa: univerzalne poštanske usluge; isporuke ljudske krvi, organa i majčinog mlijeka, usluge psihologa vezane uz liječenje; usluge zubnih tehničara; usluge udruženja osoba koje obavljaju svojim članovima; privatnu nastavu nastavnika koja obuhvaća obrazovanje u predškolskim, osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama; usluge i isporuke neprofitnih organizacija svojim članovima u zamjenu za članarinu; usluge i isporuke obavljene od strane neprofitnih organizacija i javnih ustanova u svezi s organiziranjem humanitarnih priredbi radi prikupljanja sredstava isključivo u njihovu korist; pretplata za obavljanje djelatnosti javnog radija i televizije;
- porezno oslobođenje bez prava na odbitak pretporeza za usluge zastupnika i posrednika osiguranja, isporuke poštanskih maraka; priređivanje klasičnih igara na sreću – lutrijske igre, sportska prognoza, loto i sl;
- ukidanje oslobođenja za uvoz doniranih dobara te oslobođenja za uvoz dobara koja se plaćaju iz primljenih inozemnih novčanih donacija;
- oslobođenje za isporuku dobara, preinake, popravak, održavanje i slične usluge za brodove koji plove na otvorenom moru,
- oslobođenje za isporuke, preinake, popravak, održavanje, zakup zrakoplova koje koriste zrakoplovne tvrtke koje pretežno prometuju na međunarodnim linijama, kao i isporuke goriva i opskrbe dobara za te zrakoplove;
- ukinuti porezno oslobođenje s pravom na odbitak pretporeza za usluge i isporuke obavljene ino-poduzetnicima koji obavljaju pomorski, zračni i riječni prijevoz;

- iskazivanje osobnog identifikacijskog broja poduzetnika na računima za isporučena dobra ili obavljene usluge umjesto matičnog broja, odnosno jedinstvenog matičnog broja građana;
- ukidanje poreznog oslobođenja za isporuke dobara i usluga u tuzemstvu koje se plaćaju iz inozemnih novčanih donacija;
- posebni postupak za oporezivanje marže koji se primjenjuje za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete;
- oslobođenje od poreza na dodanu vrijednost za izvoz dobara u putničkom prometu za putnike koji nemaju prebivalište niti boravište na području Republike Hrvatske;
- usklađenje odredbi Zakona o porezu na dodanu vrijednost u svezi s povratom poreza na dodanu vrijednost inozemnim poduzetnicima u skladu s Direktivom 2006/112/EZ i Direktivom 86/560/EEZ.

Odredbe Zakona usklađuju se i s direktivama 83/181/EEZ, 2007/74/EZ, 2006/79/EZ radi usklađenja pitanja vezanih uz oslobođenja pri uvozu dobara i to:

- oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost na konačni uvoz određenih dobara, propisana su na način da budu u skladu i s oslobođenjima od plaćanja carine sukladno carinskim propisima;
- uvoz manjih količina dobara, nekomercijalnog karaktera.

Osim navedenog brisan je uvjet devizne naplate kod izvoza sukladno Zakonu o deviznom poslovanju.

### **C) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći**

Donošenjem predloženoga Zakona ispuniti će se obveze iz Pregovaračkog stajališta za Poglavlje 16. Porezi, te obveze iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji za 2009. godinu i izvršiti će se daljnje usklađivanje Zakona o porezu na dodanu vrijednost sa pravnom stečevinom Europske unije.

Sukladno navedenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost, uz propisane uvjete, biti će oslobođene djelatnosti od javnog interesa.

Propisan je niz oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost pri uvozu i izvozu dobara.

Povrat poreza inozemnim poduzetnicima koji je u važećem Zakonu ograničen na inozemne poduzetnike koji sudjeluju na sajmovima u Republici Hrvatskoj usklađen je propisivanjem prava na povrat plaćenog poreza na dodanu vrijednost koji su im zaračunali tuzemni poduzetnici za nabavu dobara i usluga za poduzetničke svrhe, uz propisane uvjete i uvjet uzajamnosti.

Donošenjem predloženog Zakona uskladiti će se oslobođenja od oporezivanja propisana važećim Zakonom o porezu na dodanu vrijednost bez prava na odbitak pretporeza na način da će se ta oslobođenja primjenjivati neovisno o tome tko obavlja određene isporuke dobara i usluga (društva osiguranja i reosiguranja ili posrednici i zastupnici osiguranja; banke i štedionice ili trgovačka društva). Porez na dodanu vrijednost ne obračunava se samo na oslobođene isporuke, dok su ostale isporuke koje obavljaju ti obveznici oporezive porezom na dodanu vrijednost.

Nadalje, predloženom izmjenom Zakona o porezu na dodanu vrijednost uskladiti će se mjesto oporezivanja pružanja telekomunikacijskih usluga, usluga koje se pružaju elektroničkim putem, usluga emitiranja radijskog i televizijskog emitiranja te usluge pristupa do i prijevoza ili prijenosa putem sustava za distribuciju plina i električne energije u

transakcijama s inozemstvom, kako bi se izbjeglo neoporezivanje odnosno dvostruko oporezivanje tih usluga.

### **III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA**

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, međutim obzirom da se predlaže stupanje na snagu ovoga Zakona 01. siječnja 2010. godine procjenjuje se smanjenje prihoda državnog proračuna u 2010. godini u iznosu od 32.500.000,00 kuna.

### **IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU**

Temeljem članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02-pročišćeni tekst, 41/02, 91/03 i 58/04) po hitnome postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku obzirom da se istim nastavlja daljnje usklađuje toga Zakona sa pravnom stečevinom Europske unije.

Usklađenje Zakona o porezu na dodanu vrijednost sa pravnom stečevinom Europske unije u dijelu poreza jedna je od obveza preuzetih u Pregovaračkom stajalištu u Poglavlju 16. Porezi, koje je Vlada Republike Hrvatske uputila Predsjedništvu Europske unije i Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije, te jedna od mjera iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji za 2009. godinu.

### **V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA**  
**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST**

**Članak 1.**

U Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 127/00, 48/04, 82/04, 90/05 i 76/07) u članku 2. stavku 1. brišu se točke 1c., 2. i 3., a dosadašnja točka 4. postaje točka 2.

**Članak 2.**

U članku 3. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Isporukama dobara uz naknadu smatra se ako porezni obveznik ili njegovi zaposlenici u privatne svrhe izuzimaju dobra koja čine dio poduzetničke imovine, ako raspolažu njima bez naknade ili ih izuzimaju u druge nepoduzetničke svrhe, a za ta dobra se u cijelosti ili djelomično mogao iskoristiti odbitak pretporeza. Isporukama dobara uz naknadu ne smatra se besplatno davanje uzoraka u razumnim količinama kupcima ili budućim kupcima, i davanje poklona u vrijednosti do 80,00 kuna u okviru obavljanja gospodarske djelatnosti, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama.“

**Članak 3.**

U članku 4. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Uslugama obavljenima uz naknadu smatra se:

1. korištenje dobara koja čine dio poduzetničke imovine od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe ako se porez na dodanu vrijednost na ta dobra mogao u cijelosti ili djelomično odbiti,
2. obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe.

(5) Ako porezni obveznik djelujući u vlastito ime ali za račun druge osobe sudjeluje u obavljanju usluga, smatra se da je sam primio i obavio te usluge.“

**Članak 4.**

U članku 5. stavku 5. rečenica: “Ako primatelj jedne od usluga iz stavka 6. ovoga članka nije poduzetnik, a ima prebivalište u inozemstvu, tada se mjestom isporuke usluga smatra njegovo prebivalište.“, briše se.

U stavku 6. točki 4. riječ „elektronske“, briše se.

Točka 6. mijenja se i glasi:

„6. bankarske i financijske usluge te usluge osiguranja, uključujući reosiguranje, uz iznimku iznajmljivanja sefova,“.

Iza točke 9. dodaje se nova točka 10. i točke 11., 12. i 13. koje glase:

- „10. omogućavanje pristupa do sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije i prijevoza ili prijenosa putem tih sustava, te obavljanje drugih usluga koje su s time izravno povezane,  
11. telekomunikacijske usluge,  
12. usluge radijskog i televizijskog emitiranja,  
13. elektronički obavljene usluge,“.

Dosadašnja točka 10. postaje točka 14.

#### **Članak 5.**

U naslovu poglavlja IV. iza riječi „OBVEZNIK“ dodaje se „I POREZNI ZASTUPNIK“.

#### **Članak 6.**

U članku 6. stavku 1. točki 1. iza riječi „točke 1.“ riječi „ 2. i 3.“, brišu se.

U stavku 1. točki 2. broj „4“ zamjenjuje se brojem „2“.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3. poduzetnik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga iz članka 2. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, osim usluga za koje je domaći primatelj usluga obavezan obračunati i uplatiti porez temeljem članka 19. stavka 2. ovoga Zakona,“.

#### **Članak 7.**

Iza članka 6. dodaje se članak 6a. koji glasi:

#### **„Članak 6a.**

(1) Porezni obveznik iz članka 6. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, mora imenovati poreznog zastupnika te ga opunomoćiti za zaprimanje pismena i obavljanje svih poslova u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem poreza.

(2) Porezni zastupnik mora biti porezni obveznik sa sjedištem odnosno prebivalištem u tuzemstvu koji je registriran kao obveznik poreza na dodanu vrijednost.

(3) Porezni zastupnik iz stavka 1. ovoga članka obvezno se prijavljuje Poreznoj upravi s podacima o sebi i inozemnim poduzetnicima koje zastupa. Nakon prijave Porezna uprava poreznom zastupniku izdaje odobrenje, ako ispunjava uvjete za obavljanje poslova poreznog zastupnika.

(4) Porezna uprava ima pravo uskratiti izdavanje odobrenja ili oduzeti izdano odobrenje ako je porezni zastupnik kažnjen na temelju pravomoćnog rješenja za prekršaj, odnosno ako je dužnik poreza ili drugih javnih davanja.

(5) Porezni zastupnik jamči za plaćanje poreza.

(6) Ministar financija propisuje odredbe za provedbu ovoga članka.“

#### **Članak 8.**

U članku 7. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) U slučajevima iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. ovoga Zakona porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem su dobra izuzeta ili usluge obavljene.“

#### **Članak 9.**

U članku 8. stavak 6. mijenja se i glasi:

“(6) U slučajevima isporuke dobara i obavljanja usluga iz članka 2. stavka 1. točke 1b., članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. ovoga Zakona porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti u trenutku isporuke dobara ili obavljene usluge.“

Stavak 7. briše se.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 7.

#### **Članak 10.**

U članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Poreznu osnovicu pri uvozu dobara u smislu članka 2. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona čini carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima. Ako nisu uključeni u carinsku vrijednost, u poreznu osnovicu bit će uključeni:

- a) carina, posebni porezi, pristojbe i slična davanja koja se plaćaju pri uvozu dobara, osim poreza na dodanu vrijednost, te
- b) troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja, nastali do prvog mjesta odredišta u tuzemstvu.“

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Prvo mjesto odredišta iz stavka 1. točke b. ovoga članka jest mjesto navedeno u otpremnom listu ili bilo kojoj drugoj ispravi temeljem koje se dobra uvoze. Ako takvo mjesto u ispravi nije navedeno, prvim mjestom odredišta smatra se mjesto prvog pretovara dobara u tuzemstvu.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

#### **Članak 11.**

U članku 10a. stavku 1. točki e) iza riječi „osiguranje“ dodaju se riječi: “osim zubnih nadomjestaka iz članka 11. točke e. ovoga Zakona,“.

U stavku 2. točki b) iza riječi „časopise“ dodaju se riječi „otisnute na papiru“.



## Članak 12.

Članak 11. mijenja se i glasi:

"Članak 11.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su sljedeće isporuke od javnog interesa:

- a) univerzalne poštanske usluge i s njima povezane isporuke svih pratećih dobara,
- b) usluge bolničke dijagnostike, liječenja i zdravstvene njege i s njima usko povezane usluge koje se obavljaju temeljem javnih ovlasti, sukladno propisima na području zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama: domovima zdravlja, hitnoj medicinskoj pomoći, poliklinikama, općim i specijalnim bolnicama i klinikama, usluge zdravstvene njege koje obavljaju zdravstvene ustanove za njegu u kući, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije slične prirode te isporuke dobara povezane s liječenjem koje obave navedene ustanove,
- c) usluge i isporuke dobara doktora medicine, doktora stomatologije ili dentalne medicine, medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta, psihologa te usluge biokemijskih laboratorija povezanih s liječenjem, koje se pružaju u privatnoj praksi,
- d) isporuke organa, tkiva i stanica, krvi i majčinog mlijeka
- e) usluge što ih obavljaju zubni tehničari u okviru svoje prakse te zubni nadomjesci koje isporučuju zubni tehničari i stomatolozi,
- f) usluge što ih za svoje članove obavljaju udruženja osoba koje obavljaju djelatnosti oslobođene poreza ili za koje nisu porezni obveznici, ako su te usluge namijenjene neposredno za obavljanje njihove djelatnosti, uz uvjet da ta udruženja od svojih članova za obavljene usluge zahtijevaju samo nadoknadu njihova dijela troškova i da takvo oslobođenje ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja,
- g) usluge i isporuke dobara povezane sa socijalnom skrbi, uključujući one što ih obavljaju i isporučuju domovi za starije i nemoćne osobe, ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije koje se prema propisima Republike Hrvatske smatraju organizacijama socijalnog karaktera,
- h) usluge i isporuke dobara povezane sa zaštitom djece i mladeži što ih obavljaju i isporučuju ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije koje se prema propisima Republike Hrvatske smatraju organizacijama socijalnog karaktera,
- i) obrazovanje djece i mladeži, usluge i isporuke dobara predškolskih, osnovnih, srednjih i visokoškolskih ustanova te ustanova učeničkog i studentskog standarda, stručno obrazovanje ili prekvalifikacija odraslih, uključujući s time povezane isporuke dobara i obavljanje usluga što ih nude tijela s javnim ovlastima kojima je to cilj ili druge organizacije za koje se prema propisima Republike Hrvatske smatra da imaju slične ciljeve,
- j) nastava koju privatno održavaju nastavnici, a koja obuhvaća obrazovanje u predškolskim, osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama te ustanovama učeničkog i studentskog standarda,
- k) ustupanje osoblja vjerskih ili duhovnih institucija u svrhe regulirane točkama b., g., h. i i. ovoga članka, a kojima je cilj duhovna dobrobit,
- l) usluge i s njima usko povezane isporuke dobara koje neprofitne organizacije, čiji su ciljevi vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi, obavljaju u korist svojih članova za članarinu utvrđenu u skladu s pravilima tih organizacija, pod uvjetom da to oslobođenje neće narušiti tržišno natjecanje,

- m) usluge u kulturi i s njima usko povezane isporuke dobara javnih ustanova u kulturi ili drugih organizacija u kulturi koje se takvima smatraju prema propisima Republike Hrvatske, i to: muzeja, galerija, arhiva, knjižnica, kazališta, orkestara i drugih glazbeno-scenskih te konzervatorskih i restauratorskih ustanova, ustanova za zaštitu spomenika kulture, umjetničkih organizacija i samostalnih umjetnika,
- n) usluge i isporuke dobara ako to čine organizacije čije su djelatnosti oslobođene u skladu s odredbama točaka b., g., h., i., l., i m. ovoga članka u vezi s priredbama organiziranima za prikupljanje sredstava isključivo u njihovu korist, pod uvjetom da oslobođenje neće narušiti načela tržišnog natjecanja,
- o) usluge prijevoza bolesnih ili ozlijeđenih osoba u vozilima posebno izrađenima za tu svrhu, ako to čine ovlaštene osobe,
- p) pretplata za obavljanje djelatnosti javnog radija i televizije, osim komercijalnih djelatnosti.

(2) Oslobođenja iz stavka 1. ovoga članka navedene ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije ostvaruju pod uvjetom da djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisima.“

### Članak 13.

Iza članka 11. dodaje se članak 11a. koji glasi:

#### „Članak 11a.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeno je sljedeće:

- a) transakcije u okviru djelatnosti osiguranja i reosiguranja, uključujući povezane usluge što ih obavljaju posrednici i zastupnici u osiguranju,
- b) odobravanje i ugovaranje kredita, te upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava,
- c) ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili kojemu drugom osiguranju novca te upravljanje kreditnim garancijama, kada to čini osoba koja odobrava kredit,
- d) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim i tekućim računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim vrijednosnim papirima, osim naplate duga,
- e) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, uz iznimku kolekcionarskih predmeta odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala te novčanica koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,
- f) transakcije, uključujući posredovanje, ali ne i upravljanje i čuvanje, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama,
- g) usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima koje obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima, u skladu sa posebnim propisima,
- h) isporuka poštanskih maraka po nominalnoj vrijednosti za poštanske usluge u tuzemstvu, državnih i drugih sličnih biljega,

- i) priređivanje lutrijskih igara, igara na sreću u casinima, igara kladjenja i igara na sreću na automatima,
- j) najam stambenih prostorija,
- k) k) isporuke dobara koja se koriste isključivo za oslobođene djelatnosti iz članka 11. i 11a. ovoga Zakona, za čiju nabavu nije bio moguć odbitak pretporeza.

(2) Porez se prema ovome Zakonu ne plaća na promet zlatnih poluga koji obavlja Hrvatska narodna banka.

(3) Porezni obveznik ima pravo izbora za oporezivanje pri odobravanju kredita povezanog s obavljanjem isporuka dobara i usluga. Ove transakcije podliježu oporezivanju poreznom stopom kojom je oporeziva glavna transakcija.“

#### Članak 14.

Članak 12. mijenja se i glasi:

#### "Članak 12.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeno je:

1. konačni uvoz dobara čija bi isporuka od strane poreznog obveznika u svim slučajevima bila oslobođena plaćanja poreza na području Republike Hrvatske,
2. uvoz osobne prtljage te dobara nekomercijalne naravi što ih putnici unose sa sobom iz inozemstva u vrsti, vrijednosti i količini utvrđenima carinskim propisima,
3. uvoz dobara kućanstva što ih pri preseljenju u Republiku Hrvatsku uvoze fizičke osobe koje su prethodno u drugoj zemlji boravile neprekidno najmanje dvanaest mjeseci, uz uvjete propisane carinskim propisima. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode,
4. uvoz dobara što ih osobe koje se preseljavaju u Republiku Hrvatsku radi sklapanja braka uvoze, uključujući i darove dobivene prigodom sklapanja braka, uz uvjete propisane carinskim propisima. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, motorna vozila i opremu za obavljanje djelatnosti,
5. uvoz dobara koje su hrvatski i strani državljani s uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj naslijedili u inozemstvu, uz uvjete propisane carinskim propisima,
6. uvoz pomagala i instrumenata koje za vlastite potrebe i za potrebe školovanja unose učenici i studenti koji u Republiku Hrvatsku dolaze zbog školovanja, uz uvjete propisane carinskim propisima,
7. uvoz pošiljaka vrijednosti do 160,00 kuna poslanih iz inozemstva, uz uvjete propisane carinskim propisima. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, parfeme i toaletne vode,
8. uvoz dobara poduzetničke imovine koju radi nastavka obustavljene poduzetničke djelatnosti, zbog preseljenja u Republiku Hrvatsku, uvoze fizičke osobe koje su u zemlji prethodnog boravka obavljale takvu djelatnost najmanje dvanaest mjeseci, uz uvjete propisane carinskim propisima,
9. uvoz plodova poljodjelstva, ratarstva, stočarstva, šumarstva, ribogojstva i pčelarstva dobivenih na posjedima koje državljani Republike Hrvatske, koji žive u pograničnom području, posjeduju u pograničnom području susjedne države, sjemena, umjetnih gnojiva i proizvoda za obrađivanje zemlje i uroda s tih posjeda, te uvoz priploda i

- drugih proizvoda koje dobiju od stoke koju drže na tim posjedima zbog poljodjelskih radova, ispaše ili zimovanja, uz uvjete propisane carinskim propisima,
10. uvoz terapijskih supstanci ljudskog podrijetla i reagensa za određivanje krvne grupe i tipizaciju tkiva koji se upotrebljavaju za nekomercijalne svrhe, uzoraka referentnih tvari za kontrolu medicinskih proizvoda, uključujući laboratorijske životinje posebno uzgojene za potrebe znanstvenih istraživanja, lijekove i medicinske proizvode namijenjene za odobrena klinička, laboratorijska i farmakološko-toksikološka ispitivanja, te uvoz farmaceutskih proizvoda humane i veterinarske medicine za ljudsku i životinjsku uporabu na športskim priredbama, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  11. uvoz dobara posebno izrađenih i prilagođenih za osobnu uporabu, obrazovanje, kulturnu, socijalnu, profesionalnu i drugu rehabilitaciju slijepih, slabovidnih, gluhih, dijaliziranih, te mentalno ili fizički hendikepiranih osoba, kada ih uvoze ustanove ili organizacije registrirane za pružanje pomoći i rehabilitaciju takvih osoba, a dobivena su bez plaćanja naknade, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  12. uvoz besplatno dobivenih dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba, kao što su hrana, lijekovi, odjeća, obuća, posteljina, higijenske potrepštine i slično, koja radi besplatne podjele ugroženim osobama uvoze državne i druge registrirane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove. Plaćanja poreza oslobođen je uvoz dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba koja žrtvama katastrofa besplatno dijele državne i druge registrirane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove. Plaćanja poreza oslobođen je i uvoz opreme koja se besplatno iz inozemstva šalje navedenim organizacijama i ustanovama u svrhu zadovoljavanja njihovih operativnih potreba i ostvarivanja njihovih humanitarnih ciljeva. Oslobođenje se ostvaruje uz uvjete propisane carinskim propisima. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, kavu i čaj te na motorna vozila, osim vozila prve pomoći,
  13. uvoz odlikovanja i priznanja dobivenih u okviru međunarodnih događaja, te darova primljenih u okviru međunarodnih odnosa, kao i dobara, na temelju uzajamnosti, koja koriste šefovi država ili njihovi predstavnici pri službenim posjetima Republici Hrvatskoj, uz uvjete propisane carinskim propisima. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića te duhan i duhanske proizvode,
  14. uvoz uzoraka dobara neznatne vrijednosti koji služe za naručivanje istovrsnih dobara i koji su neupotrebljivi za bilo koje druge svrhe, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  15. uvoz tiskanog i promidžbenog materijala koji šalju osobe sa sjedištem izvan Republike Hrvatske, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  16. uvoz dobara koja se koriste ili troše na sajmovima, izložbama i sličnim priredbama, uz uvjete propisane carinskim propisima. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode te kruta, tekuća i plinovita goriva,
  17. uvoz dobara namijenjenih ispitivanju, analiziranju i testiranju i koja se nakon takva korištenja u cijelosti unište, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  18. uvoz žigova, robnih marki, patenata, modela, nacрта i prateće dokumentacije, te obrazaca za priznavanje izuma, patenata, inovacija i slično, koji se dostavljaju nadležnim tijelima za zaštitu autorskih prava ili industrijskog i komercijalnog vlasništva, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  19. uvoz turističkog informativnog materijala koji se dijeli besplatno i čiji je cilj predstaviti stranu turističku ponudu, uz uvjete propisane carinskim propisima,
  20. uvoz dokumenata, isprava, obrazaca i nositelja podataka:
    - a) dokumenata koji se besplatno šalju javnim službama;

- b) publikacija stranih vlada i službenih međunarodnih tijela namijenjenih za besplatno dijeljenje;
- c) glasačkih listića za izbore u organizaciji tijela osnovanih u drugim državama ;
- d) predmeta koji se kao dokazi ili u slične svrhe dostavljaju sudovima i drugim službenim tijelima;
- e) uzoraka potpisa i tiskanih cirkularnih pisama koja se šalju u okviru uobičajene razmjene informacija između javnih službi ili bankarskih institucija;
- f) službenih tiskanica koje se šalju Hrvatskoj narodnoj banci;
- g) izvješća, izjava, bilješki, prospekata, formulara zahtjeva i drugih dokumenata koje izdaju trgovačka društva sa sjedištem izvan Republike Hrvatske i koji se šalju imateljima ili potpisnicima vrijednosnih papira izdanih od takvih trgovačkih društava;
- h) snimljenih nosača podataka (bušenih kartica, zvučnih snimki, mikrofilmova, itd.) za prijenos informacija koje se besplatno šalju primateljima, ukoliko oslobođenje ne dovodi do zlouporabe ili značajnog narušavanja tržišnog natjecanja;
- i) spisa, arhivskog materijala, tiskanih obrazaca i drugih dokumenata za korištenje na međunarodnim skupovima, konferencijama i kongresima, te izvješća o takvim skupovima;
- j) nacрта, tehničkih crteža, kopija nacрта na prozirnomo papiru, opisa i drugih sličnih dokumenata uvezenih s ciljem pribavljanja ili izvršavanja narudžbi ili sudjelovanja u natječaju raspisanom u Republici Hrvatskoj;
- k) dokumenata koji će se koristiti u ispitivanjima koje u Republici Hrvatskoj provode ustanove osnovane u drugoj državi;
- l) tiskanih obrazaca koji će se u okviru međunarodnih ugovora koristiti kao službeni dokumenti u međunarodnom prometu vozila ili dobara;
- m) tiskanih obrazaca, naljepnica, karata i sličnih dokumenata koje prijevoznika ili hotelska poduzeća smještena u drugim državama šalju putničkim agencijama osnovanima u Republici Hrvatskoj;
- n) tiskanih obrazaca i karata, teretnica, tovarnih listova i drugih komercijalnih i službenih dokumenata;
- o) službenih tiskanih obrazaca nacionalnih i međunarodnih tijela i tiskanica u skladu s međunarodnim standardima koje udruge drugih država šalju odgovarajućim udrugama u Republici Hrvatskoj za distribuciju;
- p) fotografija, dijapozitiva i klišeja za fotografije, s tekstom ili bez teksta, koji se šalju novinskim agencijama i izdavačima časopisa;
- r) predmeta proizvedenih od strane Organizacije ujedinjenih naroda ili neke od njenih specijalnih agencija, bez obzira na njihovu namjeravanu svrhu;
- s) kolekcionarskih predmeta i umjetničkih djela obrazovnog, znanstvenog ili kulturnog obilježja, koja nisu namijenjena prodaji i koja uvoze muzeji, galerije i druge ustanove s odobrenjem nadležnih tijela za bescarinski uvoz tih dobara, a oslobođenje se odobrava samo pod uvjetom da se odnosni predmeti uvoze besplatno ili, ako se uvoze za novac, da ih ne isporučuje osoba koja je porezni obveznik;
- t) službenih publikacija izdanih uz odobrenje države izvoznice, međunarodnih institucija, regionalnih i lokalnih tijela vlasti te javnopravnih tijela osnovanih u državi izvoznici i tiskanica koje u povodu nacionalnih izbora u zemlji iz koje tiskanice potječu distribuiraju strane političke organizacije koje su službeno priznate u drugim državama ukoliko je na takve publikacije i tiskanice plaćen porez u državi izvoznici i ako one nisu oslobođene poreza na izvoz,

21. uvoz pomoćnog materijala za zaštitu dobara i za skrb o živim životinjama tijekom transporta, uz uvjete propisane carinskim propisima,
22. uvoz goriva i maziva sadržanog u tvornički ugrađenim spremnicima cestovnih motornih vozila i specijalnim kontejnerima, uz uvjete propisane carinskim propisima,
23. uvoz kovčega s umrlim osobama, urni s pepelom umrlih osoba, cvijeća, vijenaca i drugih uobičajenih ukrasnih pogrebnih predmeta, te dobara namijenjenih gradnji, održavanju ili ukrašavanju groblja i spomenika žrtvama rata na području Republike Hrvatske, uz uvjete propisane carinskim propisima,
24. uvoz dobara sadržanih u pošiljkama koje fizičke osobe iz inozemstva besplatno šalju fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da te pošiljke nisu komercijalne naravi i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti, uz uvjete propisane carinskim propisima,
25. ponovni uvoz dobara od osobe koja ih je izvezla, u stanju u kojem su bila izvezena, ako su ta dobra oslobođena plaćanja carine,
26. uvoz dobara na temelju diplomatskih i konzularnih sporazuma ako su oslobođena plaćanja carine,
27. uvoz dobara od međunarodnih organizacija koje kao takve priznaje Republika Hrvatska ili od strane članova takvih organizacija, u skladu s ograničenjima i uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju takvih organizacija ili sporazumima o njihovom sjedištu,
28. uvoz dobara od strane oružanih snaga drugih država članica NATO saveza za potrebe tih snaga ili civilnog osoblja koje ih prati, kao i za opskrbu njihovih menza ili kantina, ako te snage sudjeluju u zajedničkim vojnim akcijama,
29. uvoz neprerađenog ili prerađenog ulova u luke, ali još neisporučenog, od strane ribarskih poduzeća koja se bave morskim ribolovom,
30. uvoz zlata Hrvatske narodne banke,
31. usluge koje se odnose na uvoz dobara, ako je vrijednost takvih usluga uključena u poreznu osnovicu u skladu s odredbom članka 9. stavka 1. ovoga Zakona,
32. privremeni uvoz dobara koji je prema međunarodnoj konvenciji o privremenom uvozu i carinskim propisima oslobođen od plaćanja carine,
33. usluge koje se neposredno odnose na uvoz dobara za koje je Carinska uprava odobrila privremeno korištenje u tuzemstvu. To se ne odnosi na usluge u vezi s prijevoznim sredstvima, paletama i kontejnerima,
34. dobra u provozu kroz carinsko područje Republike Hrvatske, uključujući prijevozne i sve druge otpremne usluge.“

## Članak 15.

U članku 13. stavku 1. točke 3., 4. i 5. mijenjaju se i glase:

- „3. isporuke dobara ovlaštenim tijelima koja ih izvoze izvan Republike Hrvatske, u okviru njihovih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti izvan Republike Hrvatske,
4. isporuke dobara, osim naftnih derivata, koja putnici u okviru putničkog prometa sami otpreme ili prevezu iz Republike Hrvatske ili to netko obavi u njihovo ime. Oslobođenje se primjenjuje isključivo uz sljedeće uvjete:
  - a) ako putnik nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području Republike Hrvatske, što dokazuje putovnicom ili osobnom iskaznicom,
  - b) ako je ukupna vrijednost isporuke, uključujući porez na dodanu vrijednost, veća od 740,00 kuna,
  - c) ako su dobra prevezena izvan Republike Hrvatske prije isteka roka od tri mjeseca, te

- d) ako postoji dokaz o izvozu, račun i obrazac potvrđen od carinarnice na području koje su dobara iznesena iz Republike Hrvatske,
5. pri izvozu dobara iz točke 4. ovoga stavka oslobođenje se ostvaruje kad porezni obveznik - isporučitelj dobara primi dokaz o izvozu. Već obavljeno oporezivanje izvoza porezni obveznik može ispraviti u obračunskom razdoblju u kojemu je zaprimljen dokaz o izvozu.”

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Za primjenu poreznog oslobođenja iz ovoga članka potrebni su dokazi o izvozu i knjigovodstvene evidencije koje propisuje ministar financija.“

Stavak 3. briše se.

## Članak 16.

Iza članka 13. dodaju se naslovi 3a. i 3b. i članci 13a. i 13b. koji glase:

„3a. Porezna oslobođenja za isporuke dobara i usluga koje su izjednačene s izvozom

### Članak 13a.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su:

- a) isporuke dobara i obavljene usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima, pod uvjetom uzajamnosti,
- b) isporuke dobara i obavljene usluge međunarodnim organizacijama koje kao takve priznaje Republika Hrvatska i članovima tih organizacija, uz ograničenja i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju takvih organizacija ili sporazumima o njihovu sjedištu,
- c) isporuke dobara i obavljene usluge na području Republike Hrvatske za potrebe oružanih snaga drugih država članica NATO saveza ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menza i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkim vojnim akcijama.

3b. Porezna oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom

### Članak 13b.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su:

- a) isporuke dobara za opskrbu plovila, osim isporuke goriva, koja se koriste za plovidbu na otvorenom moru i za prijevoz putnika uz naknadu, za potrebe komercijalnih i industrijskih djelatnosti te plovila koja se koriste za spašavanje ili pomoć na moru,
- b) isporuke goriva i dobara za opskrbu ratnih brodova prema Carinskoj tarifi, tarifnoj oznaci 8906 10 00, koji napuštaju Republiku Hrvatsku ploveći prema stranim lukama ili sidrištima,

- c) isporuke, preinake, popravci i održavanje plovila iz točke a. ovoga stavka, te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u plovila ili se u njima koristi,
- d) isporuke, preinake, popravci, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje letjelica kojima se koriste zrakoplovne tvrtke koje prometuju uz naknadu pretežno na međunarodnim linijama, te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u letjelice ili se u njima koristi,
- e) isporuke goriva i dobara za opskrbu letjelica iz točke d. ovoga stavka,
- f) obavljanje usluga, osim onih navedenih u točki c. ovoga stavka, koje služe neposredno za potrebe plovila iz točke a. ovoga stavka ili njihova tereta,
- g) obavljanje usluga, osim onih navedenih u točki d. ovoga stavka, koje služe neposredno za potrebe letjelica iz točke d. ovoga stavka ili njihova tereta.

(2) Porezni obveznik mora imati knjigovodstvene dokaze o ispunjenju uvjeta navedenih u stavku 1. ovoga članka.“

### **Članak 17.**

U članku 15. stavku 1. iza druge rečenice dodaje se rečenica koja glasi: „Ako se radi o isporuci dobara iz članka 22a. stavka 2. ovoga Zakona, na računu treba navesti da se radi o posebnom postupku oporezivanja marže.“

U stavku 3. točki 2. riječi „matični broj ili jedinstveni matični broj građana (porezni broj poduzetnika),“ zamjenjuju se riječima „osobni identifikacijski broj poduzetnika“.

U točki 3. izraz „porezni broj“ zamjenjuje se izrazom „osobni identifikacijski broj“.

U stavku 6. točki 2. izraz „porezni broj“ zamjenjuje se izrazom „osobni identifikacijski broj“.

### **Članak 18.**

U članku 20. stavku 1. iza riječi „obvezniku“ dodaju se riječi „u poduzetničke svrhe“.

U stavku 3. točki 1. iza broja „11.“ u zagradi dodaju se riječi: „ i 11a.“.

U stavku 4. riječi „točke 15. i 16.“ zamjenjuju se riječima „točke 34.“, a iza broja „13.“ dodaje se „, 13a. i 13b.“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Ako poduzetnik koristi primljena ili uvezena dobra i usluge koje su mu obavljene djelomično za isporuke dobara i obavljanje usluga koje isključuju odbitak pretporeza, tada se može odbiti samo onaj dio pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluge za koje je dopušten odbitak, a koji se ne može izravno pripisati tim isporukama na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije, određuje se na godišnjoj razini kao postotak koji se dobije stavljanjem u odnos ukupnih oporezivih isporuka bez poreza na dodanu vrijednost za koje je dopušten odbitak pretporeza u odnosu na ukupan iznos isporuka bez poreza na dodanu vrijednost. Iznimno, poduzetnik može dio pretporeza koji može odbiti utvrđivati odvojeno za



svaki dio svog poslovanja, uz uvjet da vodi odvojeno knjigovodstvo i da o tome prethodno obavijesti Poreznu upravu. Ministar financija propisuje način izračuna dijela pretporeza koji se može odbiti.“

U stavku 9. iza broja „8.“ briše se slovo „i“ i dodaje se zarez, a iza broja „10.“ dodaje se zarez i tekst „11. i 12.“.

Iza stavka 10. dodaju se stavci 11., 12. i 13. koji glase:

„(11) Porezni obveznik ne može odbiti 70% pretporeza obračunanog za obavljene mu isporuke dobara, usluge ili pri uvozu dobara koja služe za reprezentaciju u vezi s ugošćivanjem i darivanjem poslovnih partnera.

(12) Porezni obveznik ne može odbiti 30% pretporeza obračunanog za obavljene mu isporuke, uvoz ili najam osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te isporuke dobara, obavljene usluge ili uvoz dobara u vezi s njihovom nabavom, najmom ili korištenjem.

(13) Iznimno, odredba stavka 12. ovoga članka ne primjenjuje se kad se radi o osobnim automobilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz te isporukama dobara i obavljenim uslugama u vezi s njima, što se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, taksi službu, prijevoz umrlih, iznajmljivanje te za daljnju prodaju.“

#### **Članak 19.**

Iznad članka 21. dodaje se naslov koji glasi:

„1. Povrat poreza,„

U članku 21. stavci 2. i 3., brišu se.

#### **Članak 20.**

Iza članka 21., dodaje se naslov i članak 21a. koji glase:

„2. Povrat poreza inozemnim poduzetnicima

#### **Članak 21a.**

(1) Porezni obveznici koji u Republici Hrvatskoj nemaju sjedište niti prebivalište, poslovnu upravu, podružnicu ili drugu poslovnu jedinicu i ne obavljaju isporuke dobara i usluga u Republici Hrvatskoj imaju pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost koji su im zaračunali porezni obveznici na području Republike Hrvatske za isporuke pokretnih dobara i obavljene usluge. Pravo na povrat poreza ostvaruje se pod uvjetom da u državi podrijetla podnositelja zahtjeva tuzemni porezni obveznik također ima pravo na povrat poreza.

(2) Pravo na povrat poreza iz stavka 1. ovoga članka imaju porezni obveznici koji u razdoblju za koje traže povrat poreza nisu obavljali isporuke dobara i usluga za koje je mjesto oporezivanja u tuzemstvu, osim:

- a) prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga koje su oslobođene poreza na dodanu vrijednost temeljem odredaba članka 12. točaka 31. i 34. i članka 13. ovoga Zakona,
- b) usluga za koje je domaći primatelj usluga obvezan obračunati i uplatiti porez temeljem članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Pri povratu poreza iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe članaka 20. i 22f. ovoga Zakona.

(4) Porezni obveznik iz stavka 2. ovoga članka mora Poreznoj upravi predati zahtjev za povrat poreza najkasnije u roku od šest mjeseci nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

(5) Ministar financija propisuje odredbe za provedbu ovoga članka.“

### **Članak 21.**

Iznad članka 22. dodaje se naslov koji glasi:

„1. Posebni postupak oporezivanja malih poduzetnika“.

U članku 22. stavak 1. mijenja se i glasi:

„ (1) Poduzetnik, osim poduzetnika iz članka 6. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, čija godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga iz članka 2. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, nakon odbitka vrijednosti isporuka koje su prema člancima 11. i 11a. ovoga Zakona oslobođene poreza, u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 85.000,00 kuna, oslobođen je plaćanja poreza na dodanu vrijednost na isporuke dobara i usluga, nema pravo na iskazivanje poreza na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza koji mu zaračunaju ostali poduzetnici.“

### **Članak 22.**

Iza članka 22. dodaje se naslov i članci 22a. do 22h. koji glase:

„2. Posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete

#### **Članak 22a.**

(1) Za potrebe ovoga Zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) „rabljena dobra“ označavaju materijalnu pokretnu imovinu koja je prikladna za daljnju uporabu u stanju u kojem se nalazi ili nakon popravka, uz iznimku umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta te plemenitih kovina iz Carinske tarife, tarifnih oznaka 7106, 7108, 7110 i 7112 i dragoga kamenja iz Carinske tarife, tarifnih oznaka 7102 i 7103,

- b) „umjetnička djela“ označavaju predmete iz Carinske tarife, tarifnih oznaka 9701, 9702 00 00, 9703 00 00, 5805 00 00, te zidne obloge od tkanine iz Carinske tarife, tarifne oznake 6304 prema originalnim nacrtima umjetnika,
- c) „kolekcionarski predmeti“ označavaju predmete iz Carinske tarife, tarifnih oznaka 9704 00 00, 9705 00 00“,
- d) „antikni predmeti“ označavaju predmete iz Carinske tarife, tarifne oznake 9706 00 00,
- e) „preprodavatelj“ je porezni obveznik koji, u okviru svoje gospodarske djelatnosti, kupuje za potrebe svoje djelatnosti ili uvozi radi preprodaje rabljena dobra i/ili umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete, bilo da taj porezni obveznik djeluje za svoj račun ili za račun druge osobe prema ugovoru kojim je utvrđeno plaćanje provizije pri prodaji ili kupnji.

(2) Za isporuke rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje obavi preprodavatelj primjenjuje se posebni postupak oporezivanja razlike u cijeni (marže) koju preprodavatelj ostvari.

(3) Za isporuke dobara iz stavka 2. ovoga članka koje obavi preprodavatelj primjenjuje se oporezivanje marže ako su mu navedena dobra isporučile:

- a) osobe koje nisu porezni obveznici,
- b) porezni obveznici koji obavljaju oslobođene isporuke iz članka 11. i 11a. ovoga Zakona i poduzetnici iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona,
- c) drugi preprodavatelj ako je njegova isporuka oporeziva po posebnom postupku oporezivanja marže.

#### Članak 22b.

(1) Porezna osnovica za isporuke dobara iz članka 22a. stavka 1. ovoga Zakona jest marža koja je jednaka razlici između prodajne i nabavne cijene isporučenih dobara, umanjena za iznos poreza na dodanu vrijednost koji je sadržan u toj marži.

(2) „Prodajnom cijenom“ u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se sve što čini naknadu, koju preprodavatelj primi ili će primiti od kupca ili treće osobe, uključujući subvencije izravno povezane s tom transakcijom, poreze, carine, pristojbe, slična davanja i sporedne izdatke, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje preprodavatelj obračuna kupcu, osim iznosa koje poduzetnik obračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe kao i sniženja cijena i popusti što se kupcu odobri u trenutku ispostavljanja računa.

(3) „Nabavnom cijenom“ u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se sve što čini naknadu kako je definirano u stavku 2. ovoga članka koju je od preprodavatelja primio ili će primiti njegov dobavljač.

#### Članak 22c.

(1) Preprodavatelj po vlastitom izboru može primijeniti postupak oporezivanja marže pri isporukama:

- a) umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje sam uvozi,
- b) umjetničkih djela koja mu isporuče autori i njihovi pravni slijednici.

(2) Preprodavatelj koji se odluči za primjenu postupka oporezivanja marže u slučaju iz stavka 1. ovoga članka obavezan je taj postupak primjenjivati najmanje dvije kalendarske godine.

(3) O početku primjene postupka oporezivanja marže u slučaju iz stavka 1. ovoga članka preprodavatelj mora u pisanom obliku izvijestiti mjerodavnu ispostavu Porezne uprave u roku za predaju prve prijave poreza na dodanu vrijednost za obračunsko razdoblje kalendarske godine u kojoj je poduzetnik prvi put primijenio postupak oporezivanja marže.

(4) Preprodavatelj iz stavka 3. ovoga članka, može nakon protoka dvije kalendarske godine odustati od primjene postupka oporezivanja marže. O tome u pisanom obliku podnosi obavijest mjerodavnoj ispostavi Porezne uprave u roku za predaju prijave poreza na dodanu vrijednost za prvo obračunsko razdoblje kalendarske godine u kojoj prestaje primjenjivati poseban postupak oporezivanja marže. Ako u navedenom roku ne podnese pisanu obavijest mjerodavnoj ispostavi Porezne uprave, preprodavatelj nastavlja primjenjivati posebni postupak oporezivanja marže tijekom sljedeće dvije kalendarske godine.

(5) Porezna osnovica za isporuke koje se oporezuju po postupku oporezivanja marže u smislu stavka 1. ovoga članka jest osnovica utvrđena u skladu s člankom 22b. stavkom 1. ovoga Zakona. Za isporuke umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje je oporezivi preprodavatelj sam nabavio ili uvezao, carinskoj se osnovici odnosno nabavnoj cijeni mora dodati iznos poreza na dodanu vrijednost.

#### Članak 22d.

Razlika u cijeni (marža) ostvarena prilikom isporuke umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta podložnih posebnom postupku oporezivanja marže oslobođena je poreza ako se isporuka obavlja prema uvjetima iz članka 13., 13a. i 14. ovoga Zakona.

#### Članak 22e.

(1) Preprodavatelj može primijeniti redovni postupak oporezivanja za bilo koju isporuku dobara za koju je propisan posebni postupak oporezivanja marže.

(2) Ako preprodavatelj primijeni redovni postupak oporezivanja umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje sam uvozi, ima pravo od iznosa poreza na dodanu vrijednost, koji je obavezan platiti, odbiti iznos poreza na dodanu vrijednost koji je platio pri uvozu.

(3) Ako preprodavatelj primijeni redovni postupak za oporezivanje umjetničkih djela koja je nabavio od autora ili njegovih pravnih slijednika ili od poreznih obveznika koji nisu preprodavatelji, ima pravo od iznosa poreza na dodanu vrijednost koji je obavezan platiti, odbiti iznos poreza na dodanu vrijednost koji mu je obračunan za isporučena umjetnička djela.

#### Članak 22f.

(1) Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže ne može od poreza na dodanu vrijednost koji je obvezan platiti, odbiti porez koji je platio pri uvozu odnosno porez koji mu je obračunan za:

1. umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete koje je sam uvezao,
2. umjetnička djela koja su mu isporučili ili će mu ih isporučiti autori ili njihovi pravni slijednici,
3. umjetnička djela koja su mu isporučili ili će mu ih isporučiti porezni obveznici koji nisu preprodavatelji.

(2) Preprodavatelj koji primjenjuje postupak oporezivanja marže ne može od poreza na dodanu vrijednost, koji je obvezan platiti, odbiti porez koji mu je obračunao drugi preprodavatelj za isporučena dobra, ako za isporuke tih dobara primjenjuje postupak oporezivanja marže.

#### Članak 22g.

(1) Preprodavatelj koji u isto vrijeme primjenjuje redovni postupak oporezivanja porezom na dodanu vrijednost i postupak oporezivanja marže mora voditi posebnu evidenciju za svaki od tih postupaka.

(2) Ministar financija propisuje oblik i sadržaj tih evidencija.

#### Članak 22h.

Preprodavatelj ne smije na računima za isporučena dobra, koja podliježu postupku oporezivanja marže, iskazati posebno iznos poreza na dodanu vrijednost.“

#### Članak 23.

U članku 24. stavku 1. iza riječi „čuvati“ riječi: „najmanje pet godina od proteka godine na koju se odnose“ zamjenjuju se riječima: “u rokovima propisanim odredbama posebnih propisa.“.

#### Članak 24.

U članku 28. stavku 1. točki 6. ispred broja „23.“ u zagradi dodaju se riječi „ 22g. i“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se i porezni zastupnik koji ne ispunjava porezne obveze iz članka 6a. stavka 5. ovoga Zakona.“

U stavku 2. koji postaje stavak 3., iza broja „1.“ dodaju se riječi „i 2.“.

## Članak 25.

U članku 29. stavku 1. točki 1. iza broja „8.“ u zagradi slovo „i“ briše se i dodaje zarez, a iza broja „9.“ dodaju se riječi „ i 22b.“.

U točki 2. iza broja „11.“ u zagradi dodaje se broj „11a.“, iza broja „12.“ slovo „i“ briše se i dodaje zarez, a iza broja „13.“ dodaju se riječi „ ,13a. i 13b.“.

U točki 7. iza broja „9.“ u zagradi slovo „i“ briše se i dodaje zarez, a iza broja „10.“ dodaju se riječi „ ,11. i 12. i članak 22f.“.

Iza točke 9., dodaje se nova točka 10. koja glasi:

„10. ako ne izvijesti mjerodavnu ispostavu Poreze uprave u roku za predaju prve prijave poreza na dodanu vrijednost o početku primjene postupka oporezivanja marže (članak 22c. stavak 3.).“.

Dosadašnja točka 10. postaje točka 11.

## Članak 26.

(1) Porezni obveznici koji su osobne automobile ili druga sredstva za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih nabavili do 31. prosinca 2009. godine i koristili pravo na odbitak pretporeza te obračunavali i plaćali porez na dodanu vrijednost na 30% iznosa troška amortizacije, obvezni su i dalje obračunavati i plaćati porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju na 30% iznosa troška amortizacije do isteka amortizacijskog vijeka odnosno trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način ili uništenja tih sredstava.

(2) Porezni obveznici iz članka 21a. stavka 1. ovoga Zakona imaju pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost za isporuke dobara i obavljene usluge koje su im zaračunali tuzemni porezni obveznici nakon 31. prosinca 2009.

(3) Postupak oporezivanja marže primjenjuje se i na isporuke dobara iz članka 22a. stavka 2. ovoga Zakona koja su nabavljena od osoba iz članka 22a. stavka 3. ovoga Zakona do 31. prosinca 2009.

(4) Humanitarne organizacije, zdravstvene, obrazovne, kulturne, znanstvene, vjerske i socijalne ustanove, športski amaterski klubovi te tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu primljene iznose inozemnih novčanih donacija, za koje su izdane potvrde o primljenim inozemnim novčanim donacijama do 31. prosinca 2009. iskoristiti bez plaćanja poreza na dodanu vrijednost najkasnije do 31. prosinca 2010.

(5) Postupci za ostvarivanje oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost pri uvozu doniranih dobara ili pri uvozu dobara koja se plaćaju iz primljenih inozemnih novčanih donacija, a koji su prije stupanja na snagu ovoga Zakona započele humanitarne organizacije, zdravstvene, obrazovne, kulturne, znanstvene, vjerske i socijalne ustanove, športski amaterski klubovi te tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave, okončat će se prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost koje su bile na snazi kada su ti postupci započeli.

(6) Iznimno od odredbe članka 20. stavka 5. ovoga Zakona, porezni obveznici iz članka 11. i 11.a kod kojih dolazi do promjena uvjeta mjerodavnih za oporezivanje stupanjem na snagu ovoga Zakona, te počinju obavljati oporezive isporuke, ne mogu ispraviti pretporez za gospodarska dobra nabavljena prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### **Članak 27.**

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

#### **Članak 28.**

Ovaj Zakon se objavljuje u Narodnim novinama i stupa na snagu 1. siječnja 2010. godine.

## OBRAZLOŽENJE

### Uz članak 1.

Predlaže se brisanje odredbi koje se odnose na oporezivanje vlastite potrošnje, 30% troškova sredstava za osobni prijevoz i 70% troškova reprezentacije, te na oporezivanje isporuka dobara i usluga što ih trgovačka društva i drugi poduzetnici obavljaju vlasnicima udjela i članovima njihovih obitelji kao i bilo kome drugome uz povoljnije uvjete ili bez naknade, obzirom da se oporezivanje vlastite potrošnje definira na drugačiji način. Ove se odredbe brišu obzirom da se svaka isporuka dobara i obavljanje usluga bez naknade, odnosno izuzimanje u nepoduzetničke svrhe smatra isporukom dobara odnosno usluga uz naknadu što se propisuje u člancima 2. i 3. predloženog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

### Uz članak 2.

Obzirom da se brišu odredbe o plaćanju poreza na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju i druge isporuke bez naknade, potrebno je propisati da se isporukama uz naknadu smatra kada porezni obveznik ili njegovi zaposlenici u privatne ili druge neposlovne svrhe izuzimaju dobra iz poduzetničke imovine, pod uvjetom da je pri nabavi dobara u cijelosti ili djelomično porezni obveznik mogao koristiti pravo na odbitak pretporeza.

Predloženo je da se porez na dodanu vrijednost ne plaća na besplatno davanje uzoraka kupcima ili budućim kupcima, odnosno davanje poklona do vrijednosti 80,00 kuna ako se navedeno obavlja u okviru poduzetničke djelatnosti i daje se povremeno ali ne istim osobama. Sve ostale isporuke bez naknade smatraju se isporukom dobara uz naknadu i podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost jer se smatra da nisu obavljene u gospodarske odnosno poduzetničke svrhe.

### Uz članak 3.

Obzirom da su brisane odredbe o davanju dobara i usluga bez naknade koje poduzetnik obavi svojim zaposlenicima, člankom 4. stavkom 4. propisuje se da se uslugama obavljenim uz naknadu koje podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost smatra korištenje dobara koja su dio imovine poduzetnika kad se ta dobra koriste u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe, odnosno kad poduzetnik obavlja usluge bez naknade u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe.

Predložen je novi stavak u članku 4. Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim se propisuje ako porezni obveznik radi u vlastito ime, ali za račun druge osobe tada se smatra da je sam primio i obavio te usluge. Stoga kad poduzetnik djelujući u vlastito ime, ali za račun druge osobe obavlja usluge smatra se kao da ih je on sam obavio ili primio.



#### **Uz članak 4.**

Predlaže se brisanje rečenice iz članka 5. stavak 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost kako bi se odredbe članka 5. stavak 5. i 6. tog Zakona odnosile isključivo na usluge koje se obavljaju između dva poduzetnika od kojih je jedan tuzemni, a drugi inozemni poduzetnik. Brisanjem te rečenice želi se spriječiti potpuno neoporezivanje obavljenih usluga iz članka 5. stavka 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost u slučaju kad je primatelj usluga fizička osoba koja nije poduzetnik, obzirom da fizička osoba koja nije poduzetnik neće obračunati i platiti porez na dodanu vrijednost na obavljenju uslugu u državi u kojoj ima prebivalište. Prema tome usluge iz članka 5. stavak 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost koje tuzemni poduzetnik obavi inozemnoj fizičkoj osobi koja nije poduzetnik oporezuju se prema sjedištu poduzeća koje je uslugu obavilo, što je u skladu sa Direktivom 2006/112/EZ.

Predlaže se brisanje riječi „elektronske“ obzirom da se prema sjedištu poduzetnika primatelja usluge sukladno Direktivi 2006/112/EZ oporezuju usluge obrade podataka što je širi pojam u odnosu na usluge elektronske obrade podataka.

Predlaže se odredba kojom se bankarske, financijske i usluge osiguranja, uključujući reosiguranje, uz izuzetak iznajmljivanja sefova, oporezuju prema mjestu primatelja usluga. Navedena promjena potrebna je obzirom da se predlaže izmjena članka 11. i novi članak 11a., kojim se propisuje da su poreza na dodanu vrijednost oslobođene određene usluge, a ne više određene ustanove, organizacije ili društva odnosno u ovom slučaju banke, štedno kreditne organizacije, te osiguravajuća i reosiguravajuća društva.

Dodaju se nove usluge koje se oporezuju prema sjedištu poduzetnika primatelja usluga kad se radi o uslugama omogućavanja pristupa do sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije i prijevoza ili prijenosa putem tih sustava, zatim telekomunikacijskim uslugama, uslugama radijskog i televizijskog emitiranja, te uslugama koje se pružaju elektroničkim putem kao što su primjerice isporuke web sjedišta, udomljavanje web sjedišta, daljinsko održavanje opreme i programa, isporuka računalnih programa i njihovo održavanje, isporuka slika, tekstova i informacija, osiguravanje pristupa bazama podataka, te pružanje usluga učenja na daljinu i slično. Navedeno se predlaže kako bi se izbjeglo neoporezivanje ili dvostruko oporezivanje navedenih usluga obzirom da mjesto oporezivanja tih usluga nije bilo u potpunosti usklađeno s odredbama Direktive 2006/112/EZ.

#### **Uz članak 5.**

U naslovu je potrebno dodati uz poreznog obveznika i poreznog zastupnika.

#### **Uz članak 6.**

Predložene izmjene članka 6. stavka 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost povezane su i nužne zbog predloženih izmjena članka 2. stavka 1. toga Zakona

Predlaže se propisivanje odredbi kojima se poreznim obveznikom smatra i poduzetnik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara i usluga. Navedeno se ne odnosi na inozemnog poduzetnika koji obavlja usluge domaćem poduzetniku primatelju usluga koji je obvezan obračunati i platiti porez na dodanu vrijednost. Kad je usluga oporeziva prema

odredbama hrvatskog Zakona o porezu na dodanu vrijednost i domaći poduzetnik je obvezan obračunati i platiti porez na dodanu vrijednost za navedene usluge tada inozemni poduzetnik ne postaje poreznim obveznikom u Republici Hrvatskoj. Međutim u slučaju da se usluge obavljaju fizičkoj osobi koja nije poduzetnik niti obveznik poreza na dodanu vrijednost inozemni poduzetnik smatra se poreznim obveznikom. Kad se radi o isporuci dobara inozemni poduzetnik postaje obveznikom poreza na dodanu vrijednost kad dobra nabavljena u tuzemstvu ovdje i isporučuje.

#### **Uz članak 7.**

Zbog pojednostavljenja predlaže se obveza temeljem koje poduzetnik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara i usluga, osim usluga za koje je domaći poduzetnik primatelj usluga obvezan obračunati i uplatiti porez, mora imenovati poreznog zastupnika koji za njega obavlja sve radnje u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem poreza. Propisuje se da porezni zastupnik mora biti tuzemni porezni obveznik i da jamči za plaćanje poreza. Propisuju se i odredbe o izdavanju i uskrati izdavanja odobrenja za obavljanje poslova poreznog zastupnika u slučaju da je porezni zastupnik kažnjen po pravomoćnom rješenju za prekršaj ili je dužnik javnih davanja.

#### **Uz članak 8.**

Izmjena je predložena u vezi s izmjenom definiranja isporuke dobara za vlastitu potrošnju te se propisuje vrijeme nastanka porezne obveze odnosno da porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem su dobra izuzeta ili usluge obavljene bez naknade.

#### **Uz članak 9.**

Izmjena je predložena u vezi s izmjenom definiranja isporuke dobara za vlastitu potrošnju te se propisuje način utvrđivanja porezne osnovice za isporučena dobra i usluge obavljene bez naknade.

Obzirom da se predlaže poseban postupak oporezivanja marže koji se primjenjuje za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete čime se oporezivanje rabljenih dobara u potpunosti usklađuje sa Direktivom 2006/112/EZ, potrebno je brisati odredbe o utvrđivanju porezne osnovice pri isporuci rabljenih osobnih vozila kod kojih se pri nabavi nije mogao odbiti pretporez.

#### **Uz članak 10.**

Predlaže se utvrđivanje porezne osnovice pri uvozu dobara u Republiku Hrvatsku na način da se u poreznu osnovicu pri uvozu uključuju i sporedni izdaci nastali do prvog mjesta odredišta unutar Republike Hrvatske, pri čemu je prvo mjesto odredišta ono mjesto koje je navedeno u tovarnom listu ili bilo kojem drugom dokumentu temeljem kojeg se dobra uvoze u Republiku Hrvatsku. Ako takvo mjesto nije navedeno, mjestom prijenosa smatra se mjesto na kojem su dobra prvi put preuzeta ili pretovarena u Republici Hrvatskoj.

## **Uz članak 11.**

Obzirom da je predloženo da su usluge što ih obavljaju zubni tehničari kao i zubni nadomjesci koje isporučuju zubni tehničari i stomatolozi oslobođeni plaćanja poreza na dodanu vrijednost potrebno je u članku 10a. stavku 1. točki e) propisati da se zubni nadomjesci ne oporezuju stopom od 0% poreza na dodanu vrijednost.

Predlaže se preciznije definiranje novina i časopisa.

## **Uz članak 12.**

Predloženim se izmjenama članka 11. Zakona o porezu na dodanu vrijednost određuje da su plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene isporuke dobara i usluga u određenim djelatnostima od javnog interesa. Navedene djelatnosti se oporezuju na način da su određene isporuke dobara i usluga od javnog interesa oslobođene poreza na dodanu vrijednost ako ih obavljaju ustanove, tijela sa javnim ovlastima ili druge organizacije koje Republika Hrvatska priznaje kao takve. Navedene isporuke oslobođene su poreza na dodanu vrijednost bez prava na odbitak pretporeza. Međutim ako navedena tijela obavljaju i djelatnost koja nije oslobođena plaćanja poreza na dodanu vrijednost tada će za taj dio svog poslovanja postati obveznici poreza na dodanu vrijednost sa pravom na odbitak pretporeza ali samo za tu oporezivu djelatnost.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su univerzalne poštanske usluge i isporuke pratećih dobara uz te usluge. Oslobođene su usluge bolničke i medicinske njege koje se obavljaju temeljem javnih ovlasti, te isporuke dobara vezanih uz liječenje, usluge vezane uz liječenje što ih obavljaju doktori medicine, stomatologije, psiholozi, medicinske sestre, fizioterapeuti i biokemijski laboratoriji. Također su poreza oslobođene isporuke ljudskih organa, krvi, majčinog mlijeka, usluge i isporuke dobara (zubni nadomjesci) koje obave zubni tehničari i stomatolozi, usluge i isporuke dobara vezane uz socijalnu skrb, zaštitu djece i omladine, obrazovanje, nastava koju u obrazovnim ustanovama održavaju neovisni nastavnici, ustupanje osoblja vjerskih organizacije u točno određene svrhe. Plaćanja poreza oslobođene su isporuke dobara i usluge koje obave udruge i neprofitne organizacije čiji su ciljevi, vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge naravi. Plaćanja poreza oslobođene su usluge i s njima povezane isporuke dobara javnih ustanova u kulturi i drugih organizacija u kulturi koje se takvima smatraju prema propisima Republike Hrvatske, te isporuke umjetničkih organizacija i samostalnih umjetnika. Poreza su oslobođene usluge i isporuke dobara kad organizacije humanitarnog, socijalnog karaktera, škole, bolnice i slično organiziraju priredbe na kojima se prikupljaju sredstva u njihovu korist. Poreza su oslobođene i usluge prijevoza bolesnih ili ozlijeđenih osoba kad te usluge obavljaju ovlaštena tijela u posebno izrađenim vozilima, te pretplata za obavljanje djelatnosti javnog radija ili televizije prema odredbama posebnih propisa.

## **Uz članak 13.**

Predlaže se novi članak 11a. kojim se propisuje da su poreza na dodanu vrijednost prema funkcionalnom principu i bez prava na odbitak pretporeza oslobođene transakcije u okviru osiguranja i reosiguranja kao i usluge posrednika i zastupnika u osiguranju te određene financijske usluge kao što su ugovaranje kredita, kreditnih garancija, transakcije u vezi

štednih i tekućih računa, plaćanja, transfera, dugova, čekova i drugim prenosivim vrijednosnim papirima osim naplate dugova, transakcije u vezi valuta, novčanica, kovanica koje služe kao zakonsko sredstvo plaćanja, te transakcije u vezi s udjelima u trgovačkim društvima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima kao i usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima. Plaćanja poreza oslobođeno je priređivanje lutrijskih igara, igara na sreću u casinima, klađenja i igara na sreću na automatima. Navedeno oslobođenje odnosi se na točno propisane isporuke dobara i usluga. Međutim, ako društva osim tih isporuka obavljaju i druge isporuke koje su oporezive porezom na dodanu vrijednost obveznici su poreza na dodanu vrijednost za tu djelatnost uz pravo na odbitak pretporeza samo za tu djelatnost oporezivu porezom na dodanu vrijednost. Od plaćanja poreza oslobođen je najam stambenih prostorija (već ranije propisano u članku 11. Zakona o porezu na dodanu vrijednost). Propisuje se da su poreza oslobođene isporuke dobara koje se koriste isključivo za djelatnosti oslobođene od poreza na dodanu vrijednost ako pri njihovoj nabavi ili uporabi nije bio moguć odbitak pretporeza.

Nadalje se predlaže da pri odobravanju kredita koji je vezan za isporuke dobara i usluga porezni obveznik ima pravo izbora za oporezivanje zbog pojednostavljenja pri obračunu poreza na dodanu vrijednost, ali prvenstveno zbog prava na odbitak pretporeza, jer bi u protivnom porezni obveznik trebao vršiti podjelu odbitka pretporeza.

Plaćanja poreza oslobođen je promet zlatnih poluga koji obavi Hrvatska narodna banka. Također se poreznom obvezniku daje pravo izbora za oporezivanje pri odobravanju kredita povezanog s isporukom dobara i usluga.

#### **Uz članak 14.**

Predlaže se cjelovita promjena članka 12. Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim se propisuje oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost pri konačnom uvozu dobara u Republiku Hrvatsku radi usklađivanja sa Direktivama 2006/112/EZ, 83/181/EEZ, 2006/79/EZ i 2007/74/EZ. Plaćanja poreza oslobođen je konačni uvoz dobara čija bi isporuka od strane poreznog obveznika u svim slučajevima bila oslobođena plaćanja poreza na dodanu vrijednost na području Republike Hrvatske. Propisano je oslobođenje za uvoz pošiljaka neznatne vrijednosti nekomercijalnog karaktera poslanih iz inozemstva, uz uvjete propisane carinskim propisima. Propisuje se oslobođenje od plaćanja poreza pri uvozu u slučajevima trajnog preseljenje u Republiku Hrvatsku, dobara dobivenih nasljeđivanjem u inozemstvu, te uvoza dobara kojima se nastavlja poduzetnička djelatnost u Republici Hrvatskoj. Uvoz dobara poljodjelstva i stočarstva sa posjeda iz pograničnih područja, terapijskih supstanci ljudskog podrijetla i reagensa, odlikovanja, uzoraka neznatne vrijednosti, dobara koja se koriste ili troše na sajmovima, žigova, patenata, turističkog informativnog materijala, kovčega i urni sa umrlim osobama oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Predlaže se oslobođenje od poreza za uvoz dobara od strane diplomatskih i konzularnih predstavništava, međunarodnih organizacija koje kao takve priznaje Republika Hrvatska i njihovih članova, uvoz dobara od strane vojnih snaga drugih država koje su članice NATO saveza, uvoz neisporučenog ulova u morskom ribolovu te uvoz zlata od strane Hrvatske narodne banke.

Predlaže se ukidanje oslobođenja za uvoz doniranih dobara ili uvoz dobara koja se plaćaju iz inozemne novčane donacije, međutim predlaže se oslobođenje pri uvozu besplatno dobivenih dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba ako se ta dobra besplatno dijele ugroženim osobama kao i uvoz dobara za zadovoljenje osnovnih životnih potreba za pomoć žrtvama katastrofa kad ih uvoze državne i druge registrirane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove. Predlaže se oslobođenje na uvoz opreme koja se besplatno šalje navedenim organizacijama za zadovoljenje njihovih operativnih potreba i humanitarnih ciljeva.

Predlaže se oslobođenje pri uvozu dokumenata, isprava, obrazaca i nositelja podataka, dokumenata koji se besplatno šalju javnim službama, službenih publikacija. Također se predlaže oslobođenje za usluge koje su uključene u poreznu osnovicu pri uvozu, te za usluge provoza kroz carinsko područje Republike Hrvatske.

### **Uz članak 15.**

Predlaže se izmjena odredbi članka 13. stavka 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, odnosno oslobođenje za isporuke dobara humanitarnim organizacijama kad one ta dobra izvoze izvan Republike Hrvatske zbog ostvarivanja humanitarnih, dobrotvornih i obrazovnih djelatnosti izvan Republike Hrvatske. Poreza je oslobođena isporuka dobara koja putnici sami prevoze iz Republike Hrvatske ili netko u njihovo ime. Međutim propisani su i uvjeti koji moraju biti zadovoljeni za primjenu takvog oslobođenja. Navedeno oslobođenje ne odnosi se na isporuku naftnih derivata. Putnik ne smije imati prebivalište ni uobičajeno boravište na području Republike Hrvatske za razliku od prijašnjih odredbi gdje je bilo propisano da putnik ne smije biti državljanin Republike Hrvatske. Povišen je iznos ukupne vrijednosti isporuke sa 500,00 kuna na 740,00 kuna sa porezom na dodanu vrijednost, po kojoj se može ostvariti pravo na povrat poreza, roba se mora izvesti iz Republike Hrvatske u roku tri mjeseca, a navedeno oslobođenje se ostvaruje uz dokaze o izvozu i knjigovodstvene evidencije. Ovdje se radi o naknadnom oslobođenju od plaćanja poreza na dodanu vrijednost koje putnik ostvaruje uz predočenje propisane dokumentacije.

Predlaže se ukidanje odredbe o oslobođenju od plaćanja poreza na usluge koje obave domaći poduzetnici u tuzemstvu inozemnim poduzetnicima koji obavljaju pomorski, riječni i zračni prijevoz te se oslobođenja propisuju na drugi način i u okviru drugih članaka.

Predlaže se ukidanje odredbi prema kojima su poreza na dodanu vrijednost oslobođene isporuke dobara i usluga u tuzemstvu koje se plaćaju iz primljenih inozemnih novčanih donacija.

Odredbe o oslobađanju od plaćanja poreza na dodanu vrijednost isporuka dobara i usluga koje se obave diplomatskim i konzularnim predstavništvima iz ovog članka premještene su u novi članak 13a.

Predlaže se brisanje odredbi o obvezi naplate izvozne isporuke u skladu s propisima o deviznom i vanjskotrgovinskom poslovanju kao i odredbe o povratu poreza pri naknadnoj naplati izvezenih dobara radi usklađenja s tim propisima.

## **Uz članak 16.**

Predlaže se novi članak 13a. u kojem se propisuje oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost za isporuke dobara i usluga koje se obave diplomatskim i konzularnim predstavništvima pod uvjetom uzajamnosti, također su od poreza oslobođene isporuke dobara i usluge obavljene međunarodnim organizacijama i članovima takvih organizacija koje priznaje Republika Hrvatska, kao i isporuke dobara i usluga koje se obave oružanim snagama drugih država koje su članice NATO saveza.

Predlaže se novi članak 13b. koji propisuje porezna oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom, te su poreza oslobođene isporuke dobara za opskrbu plovila koja plove na otvorenom moru i prijevoz putnika uz naknadu te plovila koja se koriste za spašavanje na moru. Oslobođene su i usluge koje su vezane za naprijed navedene djelatnosti. Uvjet za oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost su isporuke dobara ili obavljene usluge vezane uz brodove koji plove na otvorenom moru. Isporuke goriva, dobara i usluga namijenjene za opskrbu letjelica koje koriste zrakoplovne tvrtke koje prometuju pretežno na međunarodnim linijama također su oslobođene poreza na dodanu vrijednost. Poreza su oslobođene isporuke goriva i dobara za ratne brodove koji napuštaju Republiku Hrvatsku i plove prema stranim lukama i sidrištima.

## **Uz članak 17.**

Predlaže se brisanje obveze iskazivanja matičnog broj ili matičnog broja građana na računima poduzetnika i propisuje obveza iskazivanja osobnog identifikacijskog broja poduzetnika kao obveznog podatka na računima. Izmjena je vezana uz Zakon o zaštiti osobnih podataka i Zakon o osobnom identifikacijskom broju.

## **Uz članak 18.**

Predlaže se pojašnjenje da se pravo na odbitak pretporeza može koristiti ako je isporuka tog dobra obavljena u poduzetničke svrhe.

Zbog prethodnih izmjena članaka koje se odnose na oslobođenja bez prava na odbitak pretporeza te oslobođenja pri uvozu i izvozu potrebno je izmijeniti odredbe članka 20. stavka 3. i 4. Zakona o porezu na dodanu vrijednost u vezi prava na odbitak pretporeza.

Prijedlog ostalih izmjena odnosi se na pravo na odbitak pretporeza kod poduzetnika koji obavljaju oporezive isporuke i isporuke oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Porezni obveznici su dužni voditi knjigovodstvene evidencije na temelju kojih će biti moguće utvrditi koristi li se određeno dobro za oporezive ili isporuke oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Ako se može utvrditi da se dobro u cijelosti koristi za oporezive isporuke dobara i usluga tada se za to dobro može koristiti odbitak pretporeza u cijelosti. Međutim za dobra za koja se to ne može sigurnošću utvrditi ili ako se ta dobra koriste ujedno za oporezive i isporuke oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost (npr. voda, struja) pravo na odbitak pretporeza određuje se na godišnjoj razini kao postotak koji se dobije stavljanjem u odnos ukupnih oporezivih isporuka bez poreza na dodanu vrijednost za koje je dopušten odbitak pretporeza u odnosu na ukupan iznos isporuka bez poreza na dodanu vrijednost. Ministar financija propisuje način podjele pretporeza. Daje se mogućnost

poreznom obvezniku da dio pretporeza koji može odbiti utvrđuje za svaki dio svog poslovanja posebno uz uvjetu da vodi odvojeno knjigovodstvo.

Predlažu se novi stavci kojima se propisuje ograničenje prava na odbitak pretporeza te se za isporuke dobara, uvoz ili obavljene usluge koje služe za reprezentaciju pri nabavi ne može odbiti 70% pretporeza.

Kad se radi o isporuci osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te dobara, obavljenim uslugama ili uvozu u vezi s nabavom, najmom ili korištenjem osobnih vozila i drugih sredstava za osobni prijevoz tada se pri nabavi tih dobara ne može odbiti 30% pretporeza.

Do sada je temeljem odredbi o paušalnom oporezivanju troškova sredstava za osobni prijevoz i troškova reprezentacije bilo propisano pravo na odbitak pretporeza u 100% iznosu za nabave obavljene u poduzetničke svrhe međutim poduzetnik je bio obavezan na 70% troškova reprezentacije kao i na 30% troškova za osobna vozila i druga sredstva za osobni prijevoz obračunavati porez na dodanu vrijednost.

Obzirom na navedene promjene potrebno je propisati nove odredbe o pravu na odbitak pretporeza, međutim ukupni iznos koji se priznaje kao pretporez je u konačnici isti, a izmjena je potrebna radi usklađenja s odredbama Direktive 2006/112/EZ.

#### **Uz članak 19.**

Zbog prijedloga odredbi novog članka 21a. kojim se propisuje povrat poreza inozemnim poduzetnicima potrebno je brisati odredbe članka 21. stavak 2. i 3.

#### **Uz članak 20.**

Predlaže se novi članak 21a. kojim se propisuje pravo na povrat poreza inozemnim poduzetnicima koji u Republici Hrvatskoj nemaju sjedište niti prebivalište, poslovnu upravu, podružnicu ili poslovnu jedinicu, za isporuke pokretnih dobara i usluge koje su im obavili domaći poduzetnici.

Porezni obveznici koji imaju pravo na povrat poreza prema ovom članku ne smiju obavljati isporuke dobara i usluga na području Republike Hrvatske, osim prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga pri izvozu i uvozu, odnosno provožu, i usluga za koje je domaći poduzetnik primatelj usluga obavezan obračunati i uplatiti porez na dodanu vrijednost.

Inozemni poduzetnici imaju pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost u onom opsegu u kojem to pravo imaju i domaći poduzetnici, odnosno za one isporuke dobara i usluga koje mogu domaći poduzetnici iskazati u svojoj poreznoj prijavi kao pravo na odbitak pretporeza. Inozemni poduzetnici imaju pravo na povrat poreza u Republici Hrvatskoj pod uvjetom uzajamnosti. Kako bi inozemni poduzetnici ostvarili pravo na povrat poreza dužni su zahtjev predati u roku od šest mjeseci po završetku kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

#### **Uz članak 21.**

Predlaže se izmjena članka 22. Zakona o porezu na dodanu vrijednost u vezi ulaska u sustav poreza na dodanu vrijednost za pravne osobe sa sjedištem odnosno za fizičke osobe sa prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu. One su oslobođene poreza na dodanu vrijednost ako ostvare oporezivi promet manji od 85.000,00 kuna u prethodnoj kalendarskoj godini. Navedeno se ne odnosi na poduzetnike koji u Republici Hrvatskoj nemaju sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a obavljaju oporezive isporuke dobara i usluga.

#### **Uz članak 22.**

Predlažu se novi članci 22a. do 22h. kojima se propisuju pojmovi u vezi sa posebnim postupkom oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikne predmete. Propisuje se da je porezna osnovica pri oporezivanju marže razlika između nabavne i prodajne cijene umanjena za iznos poreza na dodanu vrijednost koji je sadržan u toj marži. Nadalje je propisano da poduzetnik može izabrati postupak oporezivanje marže i u slučajevima kad isporučuje umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete koje sam uvozi ili ako su mu ta djela isporučili autori ili njihovi pravni slijednici, a propisan je postupak kojeg se poduzetnik mora pridržavati pri izboru za oporezivanje marže.

Marža ostvarena pri isporuci umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta ili antiknih predmeta koja se izvoze ili u postupcima koji se izjednačavaju sa izvozom oslobođena je plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Poduzetnik koji primjenjuje postupak oporezivanja marže nema pravo na odbitak pretporeza, a na računima ne smije iskazivati porez na dodanu vrijednost, te je obavezan voditi odvojene evidencije za postupak oporezivanja marže i za redovan postupak oporezivanja.

#### **Uz članak 23.**

Predlaže se čuvanje dokumentacije, te izdanih i primljenih računa u rokovima propisanim odredbama posebnih propisa. Dokumentacija u svezi oporezivanja nekretnina mora se čuvati najmanje deset godina od protoka godine na koju se odnosi.

#### **Uz članak 24.**

Promjene su nužne zbog promjena članaka na koje su vezane kaznene odredbe, te zbog odredbi o imenovanju poreznih zastupnika.

#### **Uz članak 25.**

Promjene su nužne zbog promjena članaka na koje su vezane kaznene odredbe.



**Uz članak 26.**

Propisuju se odredbe koje poreznim obveznicima nalažu obveze u prijelaznom razdoblju i to za izdatke osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz poduzetnika, te za ukidanje oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost pri uvozu doniranih dobara kao i pri uvozu dobara i nabavi dobara u tuzemstvu koja se plaćaju iz primljenih inozemnih novčanih donacija.

**Uz članak 27.**

Ovim odredbama ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da izradi i utvrdi pročišćeni tekst Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

**Uz članak 28.**

Propisane su odredbe o datumu stupanju na snagu ovoga Zakona.

**VI. TEKST ODREDBI ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST  
(Narodne novine, br. 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 127/00, 48/04,  
82/04, 90/05 i 76/07) KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU**

**Članak 2.**

(1) Porez na dodanu vrijednost plaća se

1. na isporuke svih vrsta dobara (proizvoda, roba, novoizgrađenih građevina, opreme i sl.) i sve obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu:

- a) koje poduzetnik izvrši baveći se svojom gospodarskom ili drugom djelatnosti,
- b) koje se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela,
- c) koje poduzetnik obavi svojim zaposlenima ili članovima njihove uže obitelji po osnovi rada.

2. na vlastitu potrošnju. Vlastitom potrošnjom smatra se:

- a) izuzimanje dobara iz vlastitog poduzeća za privatne potrebe,
- b) korištenje usluga svog poduzeća za privatne potrebe,
- c) stvaranje rashoda po osnovi reprezentacije i korištenja osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz koji se ne mogu odbiti pri oporezivanju dohotka, odnosno dobiti.

3. na isporuke dobara i usluga što ih trgovačka društva kao i drugi oblici zajedničkog obavljanja gospodarske ili druge djelatnosti obavljaju vlasnicima udjela i članovima njihove uže obitelji, za koje primatelji tih dobara i korisnici tih usluga ne plaćaju nikakvu naknadu ili je plaćaju uz osobni popust. Isto se odnosi i na sve druge isporuke dobara i obavljene usluge bez naknade i s osobnim popustom bez obzira kome su učinjene.

4. na uvoz dobara u tuzemstvo pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara.

(2) Tuzemstvo je, u smislu ovoga Zakona, teritorij Republike Hrvatske, osim slobodnih zona utvrđenih posebnim zakonom.

(3) Poduzetnikom se, u smislu ovoga Zakona, smatra pravna ili fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda. Poduzeće, u smislu ovoga Zakona, obuhvaća gospodarsku ili drugu djelatnost poduzetnika.

**Članak 3.**

(1) Isporukom dobara poduzetnik ili njegov opunomoćenik omogućuje kupcu ili njegovu opunomoćeniku raspolaganje tim dobrima.

(2) Isporukom dobara iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i:

1. isporuka električne energije, plina, grijanja, hlađenja i slično,
2. razmjena dobara.

(3) Razmjenom dobara u smislu ovoga članka smatraju se isporuke dobara koje se obavljaju kao naknada za isporuke drugih dobara ili obavljenih usluga.

(4) Isporukom dobra u smislu odredbe ovoga članka ne smatra se isporuka zemljišta (poljoprivrednog, građevinskog, izgrađenog ili neizgrađenog).

#### **Članak 4.**

(1) Obavljene usluge su sve one usluge koje se ne smatraju isporučenim dobrima u smislu članka 3. ovoga Zakona.

(2) Obavljenim uslugama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i:

1. prijenos imovinskih prava,
2. trpljenje neke radnje ili suzdržavanje od neke radnje,
3. razmjena usluga.

(3) Razmjenom usluga, u smislu ovoga članka, smatra se obavljanje usluga kao naknade za isporuke dobara ili drugih usluga.

#### **Članak 5.**

(1) Porez na dodanu vrijednost plaća se prema mjestu isporuke dobara ili obavljanja usluga, pri čemu se tuzemstvo smatra jednim mjestom isporuke dobara, odnosno obavljanja usluga.

(2) Mjestom isporuke dobara razumijeva se:

1. mjesto gdje se dobro nalazi u trenutku isporuke ako nije otpremljeno. Ako je dobro otpremljeno, tada se smatra da je mjesto isporuke dobra ono mjesto na kojemu se ono nalazilo na početku otpreme,
2. mjesto postavljanja dobra koje postavlja isporučitelj ili netko u njegovo ime.

(3) Mjestom obavljanja usluga razumijeva se sjedište poduzeća koje obavlja usluge ili mjesto gdje se usluge stalno obavljaju. Ako uslugu obavi poslovna jedinica, onda se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto sjedišta poslovne jedinice. Ako takvo mjesto ne postoji, tada se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto gdje poduzetnik koji obavlja uslugu ima svoje stalno boravište ili prebivalište.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, mjestom obavljanja usluga smatra se:

1. mjesto gdje se nalazi nekretnina ako se radi o uslugama u svezi s tom nekretninom, uključujući i najam ili zakup,

2. dionica puta gdje se obavlja prijevoz. Ako se usluga prijevoza ne obavlja samo u tuzemstvu, tada se ovaj Zakon primjenjuje samo na dio usluge koji otpada na tuzemstvo,

3. mjesto gdje je usluga stvarno obavljena:

a) kada se radi o umjetničkim, znanstvenim, nastavnim, športskim, zabavnim ili sličnim uslugama i njihovim organiziranjem,

b) kada se radi o pomoćnim uslugama u prijevozu, kao što su: utovar, istovar, uskladištenje, ili druge usluge u svezi s tim ili s uslugama prijevoza iz točke 2. ovoga stavka,

c) kada se radi o uslugama koje se obavljaju na pokretnim fizičkim dobrima, uslugama stručnoga mišljenja, procjeni i ocjeni tih dobara,

4. za posredničke usluge, mjesto isporuke dobra ili obavljene usluge za koju je obavljeno posredovanje.

(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako je primatelj jedne od usluga iz stavka 6. ovoga članka poduzetnik, tada se smatra da je usluga obavljena tamo gdje je sjedište poduzeća primatelja. Ako se usluga obavlja poslovnoj jedinici, tada se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto sjedišta poslovne jedinice primatelja. Ako primatelj jedne od usluga iz stavka 6. ovoga članka nije poduzetnik, a ima prebivalište u inozemstvu, tada se mjestom isporuke usluga smatra njegovo prebivalište. Navedeno se ne odnosi na usluge iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Uslugama iz stavka 5. ovoga članka smatraju se:

1. prijenos, ustupanje i korištenje autorskih prava, патената, licencija, zaštitnog znakovlja i sličnih prava te odricanje od tih prava,

2. promidžbene usluge, uključujući i usluge posredovanja u tim uslugama,

3. usluge: inženjera, odvjetnika, revizora, računovođa, tumača, prevoditelja i druge slične usluge savjetovanja,

4. usluge elektronske obrade podataka,

5. ustupanje informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvu,

6. usluge banaka, osiguranja i reosiguranja,

7. ustupanje osoblja,

8. iznajmljivanje pokretnih dobara, osim prijevoznih sredstava,

9. odustajanje od obavljanja poslovne djelatnosti,

10. sve usluge posredovanja u svezi s uslugama iz ovoga stavka.

(7) Iznimno od odredbi stavka 3. i 5. ovoga članka, radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, neoporezivanja ili stjecanja neopravdanih povlastica, ministar financija može propisati da se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto gdje se usluga koristi odnosno obavlja.

## Članak 6.

(1) Porezni obveznik je:

1. poduzetnik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge iz članka 2. stavka 1. točke 1., 2. i 3., osim poduzetnika iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona,
2. uvoznik prema članku 2. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona,
3. izvoznik u slučaju iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona,
4. izdavatelj računa iz članka 15. stavka 5. ovoga Zakona i
5. domaći poduzetnik iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Tijela državne vlasti, tijela državne i lokalne samouprave i uprave, političke stranke, sindikati i komore ne smatraju se poduzetnicima u smislu članka 2. stavka 3. ovoga Zakona ako obavljaju poslove u okviru svog djelokruga ili ovlasti. Ako obavljaju gospodarsku ili drugu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi do stjecanja neopravdanih povlastica, tada će Porezna uprava rješenjem utvrditi da su porezni obveznici za tu djelatnost.

## Članak 7.

(1) Pri obračunu poreza na dodanu vrijednost, prema izdanim računima (članak 17. stavak 1.), porezna obveza nastaje:

1. za isporuke dobara istekom obračunskog razdoblja iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona, u kojemu su obavljene,
2. za usluge istekom obračunskog razdoblja, iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona, u kojemu su obavljene. Navedeno vrijedi i za usluge koje su obavljene djelomično i zasebno obračunane.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i u slučajevima iz članka 15. stavka 4. i 5. ovoga Zakona.

(3) Za slučajeve iz članka 20. stavka 5. ovoga Zakona porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su se promijenili uvjeti mjerodavni za odbitak pretporeza.

(4) Za primljene predujmove porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u

kojemu su naplaćeni. Za primljene predujmove mora se ispostaviti račun prema članku 15. stavku 3. ovoga Zakona.

(5) Pri uvozu dobara porezna obveza nastaje danom nastanka carinskog duga. Porez obračunava i naplaćuje carinarnica koja provodi carinski postupak zajedno s obračunom i naplatom carinskog duga, prema propisima i obračunu o naplati carinskog duga.

(6) U slučajevima iz članka 2. stavka 1. točke 2a., 2b., 2c. i 3. ovoga Zakona porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su izuzeta dobra, korištene usluge ili učinjeni rashodi, a u slučaju iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona istekom obračunskog razdoblja u kome je protekao propisani rok.

(7) Pri obračunu poreza na dodanu vrijednost, prema primljenim naknadama (članak 17. stavak 3.), porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu je naknada primljena ili naplaćena.

## Članak 8.

(1) Osnovica poreza na dodanu vrijednost je naknada za isporučena dobra ili obavljene usluge. Naknadom se smatra sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim poreza na dodanu vrijednost. U poreznu osnovicu ulazi i sve ono što neka druga osoba, a ne primatelj dobara ili usluga, treba dati ili platiti poduzetniku za isporučena dobra ili obavljene usluge. U poreznu osnovicu ne ulaze iznosi koje poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe.

(2) U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijene i popusti što se kupcu odobre u trenutku ispostavljanja računa.

(3) Ako se porezna osnovica promijeni naknadno zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate, tada poduzetnik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos poreza, tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Ako je porez na dodanu vrijednost obračunan i plaćen pri uvozu odbijen kao pretporez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora za pripadni iznos ispraviti odbitak pretporeza. Ispravak porezne osnovice obavlja se i u slučaju kada se porezna osnovica promijeni na više. Ispravci se moraju obaviti u obračunskom razdoblju u kojemu je promijenjena porezna osnovica.

(4) Ako se prenosi pravo koje se odnosi na posjedovanje založnice, tada je porezna osnovica cijena založnice uvećana za razliku do tržišne vrijednosti založenog dobra.

(5) Pri razmjeni i drugim sličnim poslovima porezna osnovica je vrijednost dobara ili usluga koje su predmet razmjene.

(6) U slučajevima isporuke dobara i obavljanja usluga iz članka 2. stavka 1. točke 1b., 1c., 2a., 2b. i 3. ovoga Zakona, porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti u trenutku isporuke dobra ili obavljene usluge, a u slučaju iz članka 2. stavka 1. točke 2c. ovoga Zakona u visini iskazanog rashoda.

(7) Pri isporuci rabljenih osobnih vozila porezna osnovica, u smislu stavka 1. ovoga članka, može se smanjiti za nabavnu cijenu ako pri nabavi nije mogao biti odbijen pretporez.

(8) Ako se neka gospodarska cjelina ili pogon u cijelosti prenese, tada je osnovica pojedinačna naknada za svaki preneseni predmet s tim, da zbroj svih tih pojedinačnih naknada čini ukupnu naknadu za tu gospodarsku cjelinu ili pogon umanjenu za vrijednost nekretnina koje se oporezuju po posebnom propisu. Preuzeti se dugovi ne odbijaju od osnovice. Ako obračunani porez na dodanu vrijednost pri stjecanju gospodarske cjeline ili pogona stjecatelj u cijelosti može odbiti kao pretporez, tada se ne plaća porez na dodanu vrijednost, a taj se prijenos smatra neoporezivim.

### Članak 9.

(1) Poreznu osnovicu pri uvozu (Članak 2. stavak 1. točka 4.) čini carinska osnovica utvrđena prema carinskim propisima, uvećana za carinu, druge pristojbe i posebne poreze koji se plaćaju u postupku uvoznoga carinjenja.

(2) Ako se neko dobro izveze u inozemstvo, i u inozemstvu se oplemeni, pa izvoznik ili netko drugi to dobro opet uveze, tada se porezna osnovica, iznimno od stavka 1. ovoga članka, utvrđuje prema naknadi plaćenoj za oplemenjivanje. Ako takva naknada nije plaćena, tada se porezna osnovica utvrđuje prema vrijednosti povećanoj zbog oplemenjivanja.

### Članak 10a.

(1) Porez na dodanu vrijednost plaća se po stopi od 0% na:

a) sve vrste kruha,

b) sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje), koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), nadomjestke za majčino mlijeko,

c) knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovno, srednje i visoko obrazovanje, otisnute na papiru ili na drugim nositeljima teksta uključivo i CD-ROM, video kasetu i audio kasetu,

d) lijekove određene Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

e) proizvode koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo - implantati (srčani zalisci, elektronski stimulatori, umjetni zglobovi, materijal za osteosintezu, stentovi, interauterini ulošci i dr.), te ostale medicinske proizvode za nadomještanje tjelesnog oštećenja ili nedostatka iz Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

f) znanstvene časopise,

g) usluge javnog prikazivanja filmova.

(2) Porez na dodanu vrijednost plaća se po stopi od 10% na:

a) usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i usluge agencijske provizije za naprijed navedene usluge,

b) novine i časopise koji izlaze dnevno i periodično, osim na one koji u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

## Članak 11.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeni su:

1. najam stambenih prostorija,

2. usluge i isporuke dobara banaka, štedionica i štedno-kreditnih organizacija te društava osiguranja i reosiguranja,

3. priređivanje posebnih igara na sreću u igračnicama i automat klubovima te klađenje,

4. usluge i isporuke dobara doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i fizioterapeutskih tehničara te biokemijskih laboratorija koje se pružaju u privatnoj praksi,

5. usluge liječenja u zdravstvenim ustanovama: domovima zdravlja, hitnoj medicinskoj pomoći, poliklinikama, općim i specijalnim bolnicama i klinikama kao i usluge liječenja koje pruža zdravstvena ustanova za njegu u kući, te isporuke dobara koje obave navedene ustanove,

6. usluge i isporuke dobara što ih obavljaju ustanove socijalne skrbi,

7. usluge i isporuke dobara ustanova za dječju skrb i skrb za mladež,

8. usluge i isporuke dobara predškolskih, osnovnih, srednjih i visokoškolskih ustanova te ustanova učeničkog i studentskog standarda,

9. usluge i isporuke dobara vjerskih zajednica i ustanova,

10. usluge i isporuke dobara javnih ustanova u kulturi i to: muzeja, galerija, arhiva, knjižnica, kazališta, orkestara i drugih glazbeno-scenskih te konzervatorskih, restauratorskih i ustanova za zaštitu spomenika kulture, te usluge i isporuke dobara samostalnih umjetnika i umjetničkih organizacija.

(2) Oslobođenja iz stavka 1. točke 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga članka navedene ustanove odnosno zajednice ostvaruju pod uvjetom da djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisima.

(3) Porez po ovom Zakonu ne plaća se na promet zlatnih poluga koje obavlja Hrvatska narodna banka, domaćih i stranih sredstava plaćanja, novčanih potraživanja, vrijednosnica i



udjela u poduzećima.

## Članak 12.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeni su:

1. privremeni uvoz dobara koji je oslobođen carine i konačni uvoz humanitarne pomoći osim nafte i naftnih derivata, duhana i duhanskih proizvoda, alkohola i alkoholnih pića,
2. uvoz zlatnih poluga koji obavlja Hrvatska narodna banka, domaćih i stranih zakonskih sredstava plaćanja, vrijednosnica i udjela u poduzećima,
3. uvoz dobara koji se prema carinskim propisima smatra osobnom prtljagom te ostalih dobara za osobnu upotrebu do ukupne vrijednosti 300,00 kuna, ako ta dobra nisu namijenjena preprodaji, uz uvjete propisane carinskim propisima,
4. uvoz dobara putem poštanskih i drugih pošiljaka ukupne vrijednosti do 300,00 kuna, koje primatelji hrvatski i strani državljani prime iz inozemstva od fizičkih osoba i za koje primatelj ne plaća naknadu pošiljatelju, uz uvjete propisane carinskim propisima,
5. uvoz reklamnog materijala i uzoraka koje besplatno iz inozemstva prime državna tijela, trgovačka društva, ustanove, te druge pravne i fizičke osobe, prema odredbama međunarodnih konvencija,
6. uvoz upotrebljivanih dobara kućanstva i osobnih stvari koje radi preseljenja u Republiku Hrvatsku uvoze fizičke osobe uz uvjete propisane carinskim propisima,
7. uvoz odlikovanja i priznanja dobivenih u okviru međunarodnih događaja te darova primljenih u okviru međunarodnih odnosa, uz uvjete propisane carinskim propisima,
8. uvoz robnih marki, patenata, modela i popratnih dokumenata te obrazaca za priznavanje patenata ili inovacija koji se šalju organizacijama za zaštitu autorskog i industrijskog vlasništva, uz uvjete propisane carinskim propisima,
9. uvoz isprava, obrazaca i nositelja podataka:
  - a) obrazaca i isprava koje državna tijela primaju za obavljanje svojih javnih ovlasti,
  - b) predmeta koji predstavljaju dokaze u sudskim ili drugim postupcima pred državnim tijelima Republike Hrvatske,
  - c) primjeraka potpisa i tiskanih okružnica koje se šalju kao dio uobičajene izmjene obavijesti među javnim službama ili bankarskim ustanovama,
  - d) službenih tiskanica koje prima Hrvatska narodna banka,
  - e) nacрта, tehničkih slika, modela, opisa i drugih sličnih dokumenata koji se uvoze kako bi se ispunili uvjeti za sudjelovanje na međunarodnom natječaju koji se organizira u zemlji,
  - f) tiskanih obrazaca koji se sukladno međunarodnim ugovorima upotrebljavaju kao službeni dokumenti u međunarodnom prometu vozila ili robe, te

g) pismovnih pošiljaka,

10. uvoz plodova poljodjelstva, ratarstva, stočarstva, šumarstva, ribogojstva i pčelarstva dobivenih na posjedima koje državljani Republike Hrvatske, koji žive u pograničnom pojasu, posjeduju u pograničnom pojasu susjedne države, te priploda i drugih dobara koja se dobiju od stoke koju imaju na tim posjedima zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja, uz uvjete propisane carinskim propisima,

11. uvoz dobara koja su hrvatski državljani i strani državljani stalno nastanjeni u Republici Hrvatskoj, naslijedili u inozemstvu, uz uvjete propisane carinskim propisima,

12. uvoz dobara, osim nafte i naftnih derivata, duhana i duhanskih proizvoda, alkohola i alkoholnih pića, koja su kao donacija dana humanitarnim organizacijama, zdravstvenim, obrazovnim, kulturnim, znanstvenim, vjerskim i socijalnim ustanovama, športskim amaterskim klubovima te tijelima državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i uvoz dobara od strane istih koja se plaćaju iz primljenih inozemnih novčanih donacija,

13. dobra koja kao vlastita djela iz inozemstva unesu znanstvenici, književnici i umjetnici, uz uvjete propisane carinskim propisima,

14. usluge u svezi s uvozom dobara, kada je vrijednost takvih usluga uključena u poreznu osnovicu u skladu s odredbom članka 9. stavka 1. ovoga Zakona,

15. usluge prijevoza što ih u tuzemstvu pri uvozu dobara obave Hrvatske željeznice,

16. dobra u provozu kroz carinsko područje Republike Hrvatske uključujući prijevozne i sve druge otpremne usluge,

17. ponovni uvoz dobara koja u nepromijenjenom stanju uvozi osoba koja ih je izvezla, a koji je u skladu s carinskim propisima oslobođen plaćanja carine.

### **Članak 13.**

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su:

1. izvozne isporuke dobara i oplemenjenih dobara, uključujući prijevozne i sve druge otpremne usluge,
2. isporuke dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta te isporuke dobara unutar slobodne zone, slobodnih i carinskih skladišta,
3. isporuke dobara i obavljene usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima pod uvjetom uzajamnosti,
4. usluge što ih domaći poduzetnici obave u tuzemstvu inozemnim poduzetnicima koji obavljaju pomorski, zračni i riječni prijevoz, a koje propisuje ministar financija u skladu s člankom 27. ovoga Zakona,
5. isporuke dobara i usluga u tuzemstvu, osim nafte i naftnih derivata, duhana i duhanskih

proizvoda, alkohola i alkoholnih pića, kad se plaćaju iz primljenih inozemnih novčanih donacija danih humanitarnim organizacijama, zdravstvenim, obrazovnim, kulturnim, znanstvenim, vjerskim i socijalnim ustanovama, športskim amaterskim klubovima te tijelima državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Na izvozne isporuke iz stavka 1. točke 1. ovoga članka koje nisu naplaćene u skladu s propisima o deviznom i vanjskotrgovinskom poslovanju, plaća se porez na dodanu vrijednost.

(3) Ako se izvozne isporuke na koje je plaćen porez prema stavku 2. ovoga članka naknadno naplate, uplaćeni porez na dodanu vrijednost se vraća.

### **Članak 15.**

(1) Porezni obveznik mora ispostaviti račun za isporučena dobra ili obavljene usluge te na računu posebno iskazati porez na dodanu vrijednost. Ako se isporučuju dobra ili obavljaju usluge koje su oslobođene od plaćanja poreza na dodanu vrijednost na računu treba navesti da porez na dodanu vrijednost nije zaračunan.

(2) Račun je svaka isprava prema kojoj porezni obveznik ili osoba kojoj on naloži obračunava isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnomu prometu.

(3) Račun mora sadržavati ove podatke:

1. mjesto izdavanja, broj i nadnevak,

2. ime (naziv), adresu i matični broj ili jedinstveni matični broj građana (porezni broj poduzetnika), koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),

3. ime (naziv), adresu i porezni broj poduzetnika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),

4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,

5. nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga,

6. iznos naknade (cijene) isporučenih dobara ili obavljenih usluga, razvrstane po poreznoj stopi,

7. iznos poreza razvrstan po poreznoj stopi,

8. zbrojni iznos naknade i poreza.

(4) Ako porezni obveznik na računu za isporučena dobra ili obavljene usluge iskaže porez na dodanu vrijednost viši od onoga koji duguje prema Zakonu, tada duguje viši iznos, osim kad ispravi račun izdan primatelju u skladu sa člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona.

(5) Ako netko u nekomu računu za isporučena dobra i obavljene usluge izdvojeno iskaže

porez na dodanu vrijednost, iako za to nije ovlašten, tada duguje iskazani iznos, osim kad ispravi račun izdan primatelju u skladu sa člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona.

(6) Računi za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja,
2. ime (naziv), adresu i porezni broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.)
3. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

(7) Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljene usluge naplaćuju u gotovini obvezni su promet iskazivati preko naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način.

(8) Iznimno od odredbi stavka 1. i 6. ovoga članka računi se ne moraju ispostavljati ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, lutrije, športske prognoze, lota, velda, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica te pri prodaji na tržnicama i otvorenim prostorima.

(9) Porezni obveznici iz stavka 7. ovoga članka obvezni su na svakom prodajnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa.

(10) Kupci su obvezni uzeti račun, isječak vrpce ili potvrđnicu iz naplatnog uređaja i imati ih pri izlasku iz radnje ili drugog poslovnog prostora te ih pokazati na zahtjev ovlaštene osobe.

## Članak 20.

(1) Pretporez je iznos poreza na dodanu vrijednost iskazan na računima za isporuke dobara i usluge koje su drugi poduzetnici obavili poreznom obvezniku.

(2) Pretporez je iznos poreza na dodanu vrijednost koji je obračunala i naplatila carinarnica pri uvozu prema odredbama članka 7. stavka 5. kao i iznos poreza kojeg je platio domaći poduzetnik iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Porezni obveznik ne može odbiti pretporez sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge što ih koristi za isporuke dobara i obavljanje usluga:

1. oslobođenih plaćanja poreza na dodanu vrijednost u tuzemstvu (članak 11.),
2. u inozemstvu, koje bi bile oslobođene od poreza da su obavljene u tuzemstvu,
3. bez naknade, koje bi bile oslobođene od poreza.

(4) Porezni obveznik može odbiti pretporez koji se odnosi na usluge i isporuke iz članka 12. točke 15. i 16. te na izvoz dobara i drugih isporuka dobara i obavljenih usluga iz članka 13. ovoga Zakona.

(5) Ako se glede nekog gospodarskog dobra unutar roka od pet godina od kalendarske godine početka uporabe promijene uvjeti koji su u toj godini bili mjerodavni za odbitak pretporeza, tada se za razdoblje nakon promjene obavlja ispravak pretporeza. Kada se radi o nekretninama, tada se umjesto razdoblja od pet godina uzima razdoblje od deset godina.

(6) Ako poduzetnik koristi primljena ili uvezena dobra i usluge koje su mu obavljene djelomično za isporuke dobara i obavljanje usluga koje isključuju odbitak pretporeza, tada se ne može odbiti onaj dio pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga koje su oslobođene poreza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga koje su oslobođene poreza utvrđuje se na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije. Iznimno, poduzetnik može, procjenom utvrditi iznose pretporeza koji se ne mogu odbiti.

(7) Ako porezni obveznik na računu iskaže viši iznos poreza nego što ga duguje prema ovomu Zakonu (članak 15. stavak 4.), tada primatelj isporučениh dobara i obavljenih usluga taj viši iznos poreza ne može odbiti kao pretporez. To vrijedi i onda ako je davatelj dobara ili usluga Poreznoj upravi prijavio viši iznos poreza na dodanu vrijednost.

(8) Ako porezni obveznik u nekomu računu izdvojeno iskaže porez na dodanu vrijednost iako nije ovlašten da to učini (članak 15. stavak 5.), tada primatelj dobara i usluga ne može odbiti iskazani porez kao pretporez. To vrijedi i kad isporučitelj dobara i izvršitelj usluga prijavi Poreznoj upravi ukupni porez na dodanu vrijednost.

(9) Pretporezi se mogu odbiti ako njihov odbitak nije isključen prema stavcima 3., 5., 6., 7., 8. i 10. ovoga članka, i to u obračunskom razdoblju, u kojemu su primljeni računi za isporučena dobra ili obavljene usluge. Kod plaćenih predujmova pretporez se može odbiti ako su primatelji predujmova izdali račun.

(10) Pretporez se može odbiti samo na temelju računa koji sadrže sve podatke iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona, na temelju uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan porez na dodanu vrijednost obračunan pri uvozu, kao i dokaza o uplati poreza u slučaju iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

## Članak 21.

(1) Porezni obveznik koji u obračunskom razdoblju ima pravo na odbitak pretporeza, čiji je iznos veći od njegove porezne obveze, ima pravo na povrat te razlike. Porezna uprava obvezna je vratiti tu razliku u roku od 30 dana od dana predaje prijave.

(2) Ministar financija može propisati način povrata pretporeza inozemnim poduzetnicima.

(3) Kupac strani državljanin koji, u okviru osobnog putničkog prometa, iznosi dobra kupljena u tuzemstvu ima pravo tražiti povrat poreza na dodanu vrijednost za iznesena dobra ako je iznos svakog pojedinačnog računa viši od 500,00 kuna. To pravo na povrat ne vrijedi za naftne derivate. Zahtjev za povrat poreza strani državljanin mora podnijeti u roku od šest

mjeseci od dana izdavanja računa.

## **Članak 22.**

(1) Poduzetnik čija godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga iz članka 2. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, nakon odbitka vrijednosti isporuka koje su, prema članku 11. ovoga Zakona, oslobođene od poreza, u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 85.000,00 kuna, ne plaća porez na dodanu vrijednost, nema pravo na iskazivanje poreza na izdanim računima i ne može odbiti porez koji mu zaračunaju ostali poduzetnici.

(2) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka može od Porezne uprave do kraja godine zatražiti da se na njega u sljedećoj kalendarskoj godini ne primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga članka. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem a to ga rješenje obvezuje narednih pet kalendarskih godina.

## **Članak 24.**

(1) Porezni obveznici moraju izdane i primljene račune, dokumente o ispravicima računa, dokaze o izvozu odnosno uvozu, dokumente na osnovi kojih su korištena oslobođenja od plaćanja poreza, obračune poreza kao i svu drugu dokumentaciju bitnu za utvrđivanje i plaćanje poreza čuvati najmanje pet godina od protoka godine na koju se odnose.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dokumentacija koja se odnosi na oporezivanje nekretnina po ovome Zakonu mora se čuvati najmanje deset godina od protoka godine na koju se odnosi.

## **Članak 28.**

(1) Novčanom kaznom za prekršaj kaznit će se porezni obveznik u iznosu od 1.000,00 do 200.000,00 kuna:

1. ako u računu ne iskaže sve propisane podatke (članak 15. stavak 3. ili 6.),
2. ako ne istakne obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa (članak 15. stavak 9.),
3. ako ne podnese ili ne podnese u propisanom roku prijavu poreza na dodanu vrijednost (članak 18. stavak 1.),
4. ako ne podnese ili ne podnese u propisanom roku konačni obračun poreza na dodanu vrijednost (članak 18. stavak 2.),
5. ako porez na dodanu vrijednost ne uplati na propisani račun (članak 19. stavak 3.),
6. ako u svom knjigovodstvu ne osigurava podatke za obračun i uplatu poreza na dodanu vrijednost te o obračunanom i uplaćenom porezu (članak 23.),
7. ako ne popiše izdane a nenaplaćene račune (članak 31. stavak 1. točka 1.),
8. ako ne dostavi ili ne dostavi u propisanom roku popisne liste (članak 31. stavak 2.),

9. ako ne izvijesti ili u propisanom roku ne izvijesti Poreznu upravu prije popisa zaliha (članak 31. stavak 3.),

10. ako ne poništi obračun poreza na promet proizvoda i usluga ili ne obračuna porez na dodanu vrijednost (članak 31. stavak 4.),

11. ako ne obračuna, i ne izda račune za obavljene isporuke dobara i usluga (članak 32. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 500,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i osoba koja je kod poreznog obveznika odgovorna za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka a ne postupi po odredbama ovoga Zakona.

### Članak 29.

(1) Novčanom kaznom za prekršaj kaznit će se porezni obveznik u iznosu od 2.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako netočno utvrdi poreznu osnovicu (članci 8. i 9. te članak 32. stavci 2. i 3.),

2. ako koristi porezna oslobođenja suprotno odredbama zakona (članak 11., 12. i 13.),

3. ako ne izda račun (članak 15. stavak 1.),

4. ako isporuke dobara i usluga naplaćuje gotovinom, a ne iskazuje ih preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način (članak 15. stavak 7.),

5. ako ne obračuna ili netočno obračuna porez na dodanu vrijednost (Članak 17.),

6. ako ne obračuna i ne uplati dužni iznos poreza na dodanu vrijednost ili ako ga ne uplati u propisanom roku (članak 19. stavak 1.),

7. ako odbije pretporez, koji se po ovome zakonu ne može odbiti (članak 20. stavak 3., 5., 6., 7., 8., 9. i 10.),

8. ako ne čuva dokumentaciju u propisanom razdoblju (članak 24.),

9. ako ne dopusti nadzor nadležnim tijelima ili ne da na uvid dokumentaciju i knjige o primljenim i izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge (članak 25. stavak 1. i 3.),

10. ako ne popiše zalihe robe u trgovini i ugostiteljstvu (članak 31. stavak 1. točka 2. i 3.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se i osoba koja je kod poreznog obveznika odgovorna za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka a ne postupi po odredbama ovoga Zakona.

(3) Za prekršaje stavka 1. ovoga članka učinjene u povratu u roku od dvije godine nadležno tijelo koje provodi prekršajni postupak može izreći uz novčanu kaznu i zaštitnu mjeru zabrane

obavljanja djelatnosti u vremenu od jedne do tri godine.

(4) Za prekršaj iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona kaznit će se porezni obveznik u visini tržišne vrijednosti zatečenih dobara bez dokumentacije o nabavi.